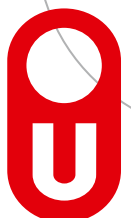

Open Universiteit
www.ou.nl

Inhoud

Voorwoord	2
Studeren aan de Open Universiteit	4
Opleidingsmogelijkheden Bachelor of Science binnen de Open Universiteit	5
Informatiekunde tussen techniek en maatschappij	6
Bacheloropleiding Informatiekunde (BSc)	8
Voorbeeldstudieschema	11
Cursuslijst bachelor Informatiekunde	14
Open University College: programma Liberal Arts & Sciences	16
Open bachelorprogramma Informatiekunde	18
Kwaliteitsbeoordelingen	19
Cursusbeschrijvingen	20
MST Research Program	31
Aanmelden voor inschrijving	34
Tentamens	36
Studiefaciliteiten	38
Procedures en regelgeving	42
Service en informatie	43
Colofon	43

Voorwoord

Van harte welkom bij de faculteit Management, Science & Technology van de Open Universiteit. Voor u ligt de nieuwe studiegids van onze bacheloropleiding Informatiekunde, en ons Liberal Arts & Sciences-programma. In deze gids vindt u uitleg over onze bachelorprogramma's, de structuur van de curricula, de roosters, de inhoud van de cursussen en tentamens en de belangrijkste zaken waar u tijdens de opleiding mee te maken krijgt.

PROF. DR. GERARD MERTENS

Decaan faculteit Management, Science & Technology

Als u op zoek bent naar een uitdagende en kwalitatief hoogwaardige opleiding, bent u bij ons aan het juiste adres. Geen hogeronderwijsinstelling investeert zo veel in de kwaliteit van haar onderwijs als de Open Universiteit. Geen enkele andere universiteit is zo actief op het terrein van onderwijsinnovaties en heeft zo veel onderwijsexpertise in huis. Al die expertise en kennis passen wij toe in het onderwijs dat wij voor onze studenten ontwikkelen. Dat onderscheidt onze opleidingen van andere opleidingen in het land: onze bestaande bacheloropleidingen behoren tot de hoogst gewaardeerde opleidingen van Nederland volgens de Nationale Studenten Enquête

(NSE) 2017 en bezetten bijna alle de eerste plaats. Dat maakt dat een keuze voor een van onze bacheloropleidingen een heel wijze keuze is.

Specialist of generalist? Het kan bij ons allebei

We bieden vier bacheloropleidingen aan waarin specialisatie mogelijk is binnen de domeinen milieu en natuur, bedrijfskunde, informatiekunde en informatica. Onze faculteit herbergt al deze wetenschapsgebieden onder één dak, dat maakt ons uniek ten opzichte van de meeste andere universiteiten. Binnen deze kennisdomeinen zijn we continu bezig met de ontwikkeling en implementatie van nieuwe onderwijs- en onderzoeksprogramma's rondom actuele thema's hierbinnen. Steeds nadrukkelijker zoeken wij daarbij de grenzen op van deze wetenschapsgebieden, omdat wij de integratie van kennisdomeinen steeds belangrijker vinden. Het oplossen van praktijkproblemen vraagt namelijk om een brede, interdisciplinaire benadering. Zo is er bijvoorbeeld binnen de bedrijfskunde steeds meer aandacht voor ICT, net zoals duurzaamheid (sustainability) een thema is dat nadrukkelijk aandacht krijgt in al onze programma's.

Integrale benadering: Liberal Arts & Sciences

Juist vanwege deze steeds grotere behoefte aan een brede, integrale benadering bieden we vanaf dit najaar ook een nieuw bachelorprogramma aan onder de titel Liberal Arts & Sciences. Dit bachelorprogramma kent een bijzondere opzet. Tijdens deze studie kunt u vakken kiezen uit de verschillende wetenschapsgebieden (brede basis) en bepaalt u zelf de verdieping (specialisatie).

In theorie proberen we zaken te isoleren om ze te kunnen doorgronden, in de praktijk echter hangen deze met elkaar samen. Een (eco)systeem of een organisatie is een verzameling van elementen die met elkaar samenhangen. In de brede bachelor leren we u met name deze samenhangen te herkennen en complexe processen te analyseren, zodat u straks in staat bent om effectieve, integrale oplossingen te kunnen aandragen voor de problemen waarmee u of uw organisatie wordt geconfronteerd. De arbeidsmarkt vraagt steeds nadrukkelijker mensen met specialistische kennis gecombineerd met een brede basis. Mensen die in staat zijn om te zien welke andere expertise nodig is om complexe vraagstukken op te lossen en om met andere experts goed te kunnen samenwerken.

Het beste onderwijs op academisch niveau voor werkend Nederland

U kiest voor een academische opleiding aan de Open Universiteit omdat u voor uw werk de laatste wetenschappelijke inzichten wilt verwerven en deze kunt toepassen in uw eigen organisatie. Wij zijn als geen ander in staat u daarbij te helpen. Door de keuze voor een van onze bacheloropleidingen legt u een belangrijk academisch fundament voor het succes van uw eigen carrière.

U studeert in deeltijd aan de Open Universiteit en bent in staat om werk en studie succesvol te combineren door middel van ons afstandsonderwijs. Kernwaarden van ons onderwijsmodel zijn: studeerbaarheid, een duidelijke structuur en persoonlijke begeleiding die zorgen voor een efficiënt en effectief studieproces. U mag daarbij rekenen op hoogwaardig leermateriaal, aansprekende casuïstiek en inspirerende docenten.

In onze (wo) bacheloropleidingen leiden wij u op tot een wetenschappelijke geschoolde professional. De inhoud van onze programma's is toegesneden op de geschetste actuele ontwikkelingen in de maatschappij en de uitdagingen waar organisaties en hun medewerkers zich voor gesteld zien. Wij adviseren u op maat met preferente studiepaden tijdens uw bachelorstudie. Er zijn voor verschillende tempi voorbeeldstudieplannen aanwezig, maar wij kunnen ook samen met u een op maat samengesteld studieplan afspreken: dat is dus gepersonaliseerd en activerend onderwijs.

Ons onderwijsaanbod is gevarieerd en vraaggericht, van korte programma's tot volledige wetenschappelijke opleidingen. De filosofie van ons onderwijs is erop gericht te begrijpen wat de specifieke vragen zijn vanuit de samenleving. De verbinding tussen theorie en praktijk is een van de belangrijkste uitgangspunten. Ervaren en gemotiveerde docenten staan voor u klaar om deze nieuwe intellectuele uitdaging tot een succes te maken. Ik nodig u van harte uit om onze programma's meer in detail te bestuderen, omdat ik ervan overtuigd ben dat wij u verder kunnen helpen met de volgende stap in uw professionele en/of maatschappelijke carrière. Velen gingen u reeds voor en velen zullen u volgen. Dus meld u aan en kom studeren aan de universiteit met het meest innovatieve onderwijs en de faculteit met de beste bacheloropleidingen in het land.

Studeren aan de Open Universiteit

Studeren aan de Open Universiteit betekent dat u zelf grotendeels de regie in handen heeft. Een gedeelte van onze bachelor cursussen wordt in vaste periodes aangeboden, dit zijn de 'vaste' cursussen. Met andere cursussen kunt u op ieder moment in het jaar starten, dit zijn 'variabele' cursussen. Door de combinatie van vaste en variabele cursussen is voor vrijwel iedereen een geschikt bachelorstudieprogramma samen te stellen.

Studiepunten en modules

De omvang van een cursus wordt uitgedrukt in studiepunten. De OU gebruikt daarbij het European Credit Transfer System (ECTS), dus 1 studiepunt staat voor 1 EC.

De cursussen in de bacheloropleiding worden geleidelijk aan over een periode van drie jaar vernieuwd. Nieuwe cursussen in de bacheloropleiding hebben een omvang van 5, 10 of 15 studiepunten. Bestaande cursussen hebben een waarde van 4,3 of 8,6 studiepunten.

Bacheloropleiding = 180 EC

- Propedeuse (60 EC)
- Postpropedeuse (120 EC)

Onderwijs- en examenregeling (OER)

Aan de basis van de bacheloropleidingen staat de Onderwijs- en examenregeling (OER). Deze regeling wordt elk jaar door het College van bestuur vastgesteld na advies van de Commissie voor de examens, de facultaire opleidingscommissie en de medezeggenschap (Ondernemingsraad en Studentenraad). In deze regeling staan het onderwijsprogramma beschreven én de rechten en plichten van de student.

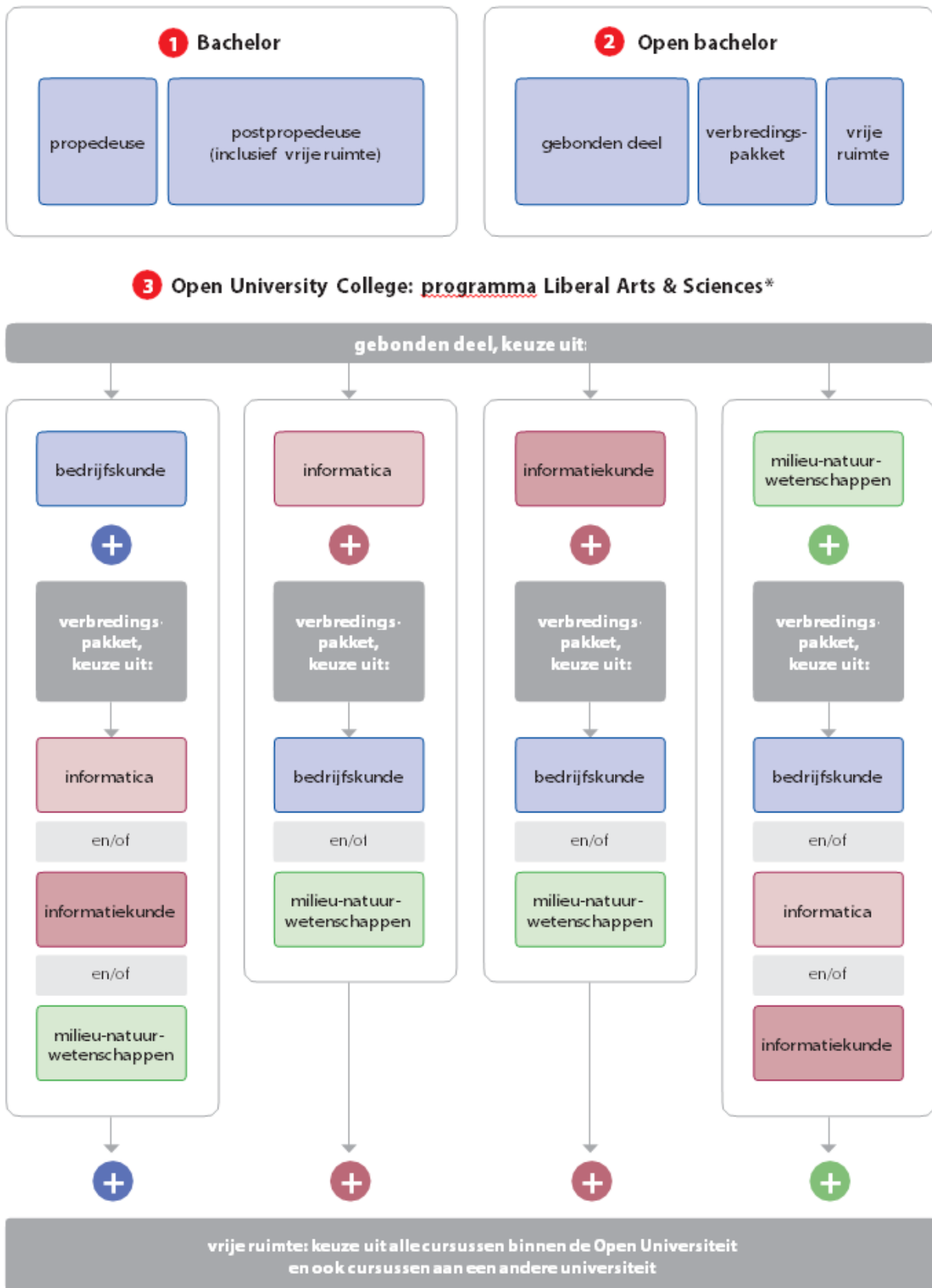
Jaarlijks vanaf 1 juli worden cursussen volgens de nieuwe regeling aangeboden. Een belangrijk onderdeel van de OER wordt gevormd door de Uitvoeringsregelingen waarin specifieke bepalingen voor elke opleiding zijn opgenomen. De integrale Onderwijs- en examenregeling en Uitvoeringsregelingen kunt u terugvinden op de website.

www.ou.nl/documenten

Nederlands en Engels in de opleidingen

Het cursusmateriaal bestaat grotendeels uit Nederlandstalige teksten. Ook de tentamens worden in de Nederlandse taal afgenomen. In toenemende mate wordt er gebruikgemaakt van Engelstalig cursusmateriaal. De reden hiervoor is dat bepaalde vakgebieden voornamelijk Engelstalig zijn of dat het cursusonderwerp een internationale oriëntatie heeft. In de masteropleidingen is het aandeel Engels beduidend groter dan in de bacheloropleidingen. Op deze manier ontwikkelen studenten zich tot academici die in staat zijn te participeren in nationaal en internationaal wetenschappelijk onderwijs en onderzoek.

Opleidingsmogelijkheden Bachelor of Science binnen de Open Universiteit

Informatiekunde tussen techniek en maatschappij

PROF. DR. IR. REMKO HELMS

Programmaleider bacheloropleiding Informatiekunde

De invloed van ICT in het bedrijfsleven en de maatschappij neemt almaar toe. Technologiebedrijven zoals Über en AirBNB zetten traditionele industrieën op hun kop en het sociale netwerk Facebook heeft inmiddels meer dan 1,7 miljard gebruikers (op maandbasis), meer dan het aantal inwoners van het grootste land ter wereld. Kennis van de technologie is onontbeerlijk om tot deze vernieuwingen te komen, maar het is net zo belangrijk om de toepassingen van deze technologie te kunnen inschatten en de impact ervan te kunnen voorzien. Met andere woorden: er moet een brug kunnen worden geslagen tussen technologie en het gebruik daarvan door organisaties en/of de maatschappij.

Op dit snijvlak van informatica en managementwetenschappen is de informatiekundige actief. Een informatiekundige weet voldoende van de technologie om als gesprekspartner van techneuten te kunnen fungeren. Tegelijkertijd snapt hij ook de behoeften van de organisatie als het gaat om de benodigde informatiesystemen die de bedrijfsprocessen kunnen ondersteunen, of het bedrijf zelfs een strategisch voordeel kunnen geven. Daarnaast denkt de informatiekundige ook na over ethische vraagstukken die te maken hebben met de beveiliging en privacy van persoonsgegevens. Is het al dan niet wenselijk dat Apple toegang geeft tot gegevens op de telefoon van een terrorist? En mag een organisatie die opleidingen voor het omgaan met stress verzorgt, de gegevens van cursisten doorverkopen aan verzekeraars? Een informatiekundige heeft gevoel voor deze problematiek en kan organisaties en instellingen daar deskundig over adviseren.

Tijdens de opleiding kijken we naar de achterliggende theorieën en modellen om dit te doorgronden. En aan het einde van de opleiding zult u zelf ook een bijdrage leveren aan onderzoek op het vlak van de informatiekunde.

In de praktijk werkt een informatiekundige veelal in een multidisciplinair team, bijvoorbeeld voor het herontwerp van het informatielandschap, de selectie en implementatie van een nieuw informatiesysteem of de uitbesteding van applicatieontwikkeling. De rol die de startende informatiekundige in dergelijke projecten vervult, is bijvoorbeeld die van business analist, data analist of consultant. Een informatiekundige met meer werkervaring vervult bijvoorbeeld ook de rol van enterprise architect, projectmanager of uiteindelijk die van informatiemanager. Stuk voor stuk uitdagende functies die een informatiekundige kan vervullen bij gebruikers van ICT – denk aan bedrijven als de Belastingdienst, de Nederlandse Spoorwegen of de Rabobank – maar ook bij ICT-dienstverleners zoals Accenture, CapGemini en IBM.

De bacheloropleiding Informatiekunde is een wetenschappelijke opleiding die de kennis en vaardigheden geeft om een carrière in de informatiekunde te verwezenlijken. Uiteraard geeft het

diploma ook toegang tot masteropleidingen op het gebied van informatiekunde. De opleiding wordt verzorgd door een enthousiast team van docenten die u bijstaan in het doorlopen van de opleiding en het maken van een volgende carrièrestap. Dat dit wordt gewaardeerd werd duidelijk in de laatste Keuzegids Universiteiten (oordeel van studenten) waarin de Informatiekunde-opleiding aan de OU als beste uit de bus kwam en dus het kwaliteitszegel Topopleiding mag voeren. Hier zijn we uiteraard erg trots op en we zullen er alles aan doen om deze plek te behouden. We zien er dan ook naar uit om u te mogen ontmoeten en samen uw kennis en vaardigheden op het wetenschapsgebied informatiekunde te vergroten.

Bacheloropleiding Informatiekunde (BSc)

De bacheloropleiding leidt studenten op die opereren op het snijvlak van organisatie en ICT. Als informatiekundige kunt u bijdragen aan de zinvolle toepassing van ICT binnen de organisatie door de potentie ervan te onderkennen en projecten te kunnen initiëren en uitvoeren. Een technische basis is essentieel voor het goed kunnen opereren als informatiekundige. De opleiding start dan ook met het leggen van een goede basis in de informatica. Omdat ICT een grote invloed heeft op de organisatie en vice versa, is er ook veel aandacht voor bedrijfskundige cursussen. Tot slot zijn er ook specifieke informatiekundige cursussen op het gebied van systeemontwikkeling en informatiemanagement. Naast vakinhoudelijke onderwerpen in deze verschillende stromingen komen ook algemene academische vaardigheden aan bod, zoals wetenschappelijk onderzoek doen, logisch denken en redeneren en communicatieve vaardigheden.

Studeren in de bacheloropleiding Informatiekunde

De omvang van de bacheloropleiding Informatiekunde is 180 EC (European Credits), wat overeenkomt met drie jaar voltijds dagonderwijs. Een eerste kennismaking met de opleiding en medestudenten vindt plaats tijdens de startdag. We testen dan onder andere uw kennis in een PubQuiz. Daarna volgen de introductiecursussen Inleiding informatica en Inleiding informatiekunde die een breed overzicht geven van de opleidingen en studeren aan de OU. Vervolgens kunt u kiezen voor studeren volgens een studiep pad met een bepaalde volgorde en ritme, maar u kunt ook zelf accenten leggen en het tempo kiezen waarin u de cursussen bestudeert. De opleiding wordt afgerond met een onderzoeksproject waarin u zelfstandig een wetenschappelijk onderzoeksproject op het gebied van de informatiekunde uitvoert.

De opleiding wordt gekenmerkt door zelfstudie, maar er worden ook begeleidingscycli aangeboden via onze elektronische leeromgeving (yOUlearn). Voor een aantal cursussen vindt de begeleiding plaats in vaste kwartieren, terwijl andere cursussen flexibele begeleiding gedurende het hele jaar kennen. De cursussen hebben een gevarieerde opzet: u zult bijvoorbeeld individueel en in kleine groepen werken, en afwisselend theorie bestuderen en aan projecten werken.

Programma bacheloropleiding

Het vakgebied heeft een sterk multidisciplinair karakter en dat komt ook duidelijk terug in de cursussen van de opleiding. Er komt een grote verscheidenheid aan onderwerpen aan bod waarbij u middels de vrije ruimte bovendien de mogelijkheid hebt om zelf accenten te leggen op die gebieden die voor u het meest interessant zijn. De profielen van een afgestudeerd informatiekundige zijn dus zeker niet uniform en doen recht aan het multidisciplinaire karakter van het vakgebied.

Startdag

Eens per jaar organiseren we samen met Informatica een startdag voor studenten die gaan beginnen dan wel net begonnen zijn. Doel van deze dag is om studenten kennis te laten maken met de bacheloropleidingen Informatiekunde en Informatica. Gedurende deze dag werkt u onder andere aan verschillende cases en doen we een PubQuiz met vragen op het gebied van informatica en informatiekunde. Uiteraard verstrekken we ook meer informatie over de opleidingen en hebt u de kans om uw medestudenten en de gezichten van de opleiding (docenten, studieadviseur en/of programmaleider) te ontmoeten.

Dit studiejaar vinden de startdagen plaats op zaterdag 2 september 2017 en op zaterdag 3 februari 2018.

Introductie

De opleiding start met twee introductiecursussen, te weten Inleiding informatica en Inleiding informatiekunde. Deze worden twee keer per jaar aangeboden, zodat een instroom in september en februari mogelijk is. Doel van beide cursussen is om een brede inleiding op beide vakgebieden te geven, waardoor u inzicht krijgt in wat u in de rest van de opleiding te wachten staat. Tevens verschaft het u een context waarmee u de samenhang in de opleiding gaat zien. Daarnaast maakt u gedurende deze cursussen ook kennis met het studeren aan de OU.

Aspecten van informatiekunde: leerlijnen

In het cursusaanbod zijn zes inhoudelijke leerlijnen te identificeren. De eerste is *Programmeren en technologie* met cursussen zoals Objectgeoriënteerd programmeren, Objectgeoriënteerd analyseren en ontwerpen, en Computernetwerken. Een tweede lijn is *Modelleren en systeemontwikkeling* met cursussen zoals Requirements voor informatiesystemen, Enterprise modeling, Model-Driven Development en Practicum informatiekunde. De derde lijn betreft *Data- en informatiemanagement* met cursussen zoals Inleiding informatiekunde, Relationele databases en Kennismanagement. De vierde leerlijn heeft een meer toegepaste insteek en betreft *Projectmanagement* en bevat verschillende cursussen op dit gebied. Een daarvan richt zich specifiek op het implementeren van ERP-systemen. De vijfde leerlijn heeft een bedrijfskundig karakter en heet *Organisatie en bedrijfsvoering* met daarin cursussen zoals Organisatiekunde en Management accounting. De laatste leerlijn benadrukt het wetenschappelijk karakter van de opleiding en heet *Academische competenties en onderzoek*. Het omvat cursussen zoals Methode en technieken van onderzoek en het Afstudeerproject bachelor informatiekunde.

De leerlijnen bestrijken de belangrijkste aandachtsgebieden van de informatiekunde. Daarnaast benadrukken ze tevens het multidisciplinaire karakter van de opleiding, want naast typische informatiekundeonderwerpen zoals modelleren en datamanagement zitten er in de opleiding ook informatica- en bedrijfskundeonderwerpen. Een logisch gevolg van het feit dat de informatiekundige een brugfunctie vervult tussen ICT en de business.

Academische vaardigheden

Academische vaardigheden zijn een belangrijk onderdeel van een wetenschappelijke opleiding en ontbreken dus ook niet in de bachelor Informatiekunde. Vaardigheden die nadrukkelijk aan bod komen zijn onderzoeksvaardigheden zoals het formuleren van een vraagstelling, het uitvoeren van een literatuur- studie en het ontwerpen en uitvoeren van een onderzoek. Een onderdeel van de onderzoeksvaardigheden betreft ook basiskennis van statistiek, die nodig is om goed over uw eigen onderzoeksresultaten te kunnen rapporteren en die van anderen te interpreteren. Daarnaast is er ook aandacht voor meer generieke vaardigheden, zoals schrijf- en presentatievaardigheden om uw ideeën en bevindingen helder voor het voetlicht te brengen.

Vrije ruimte

De vrije ruimte geeft u de mogelijkheid om accenten te kiezen in uw opleiding. Voor de opvulling van de vrije ruimte kunt u kiezen uit alle bachelorcursussen en minoren (aantal samenhangende cursussen van een opleiding) van de Open Universiteit. Ook kunt u cursussen inbrengen van een

andere Nederlandse of buitenlandse universiteit, via zogeheten aanschuifonderwijs. Hiertoe moet u wel vooraf toestemming vragen, waarbij er wordt beoordeeld of de cursussen van voldoende niveau zijn.

Afstuderen

Het afstudeerproject is de kroon op uw opleiding en bestaat uit een wetenschappelijk onderzoek (met een beperkte scope) dat u zelfstandig uitvoert onder begeleiding van een van de onderzoekers die bij de opleiding betrokken zijn. Met het afstudeerproject kunt u een onderwerp naar keuze verder uitdiepen en bijdragen aan de kennisontwikkeling op dat gebied. Het onderzoek en de rapportage daarover dienen op een wetenschappelijke verantwoorde wijze te worden uitgevoerd. Uw werkring kan een uitstekend onderzoeksobject zijn, waardoor u de opgedane kennis direct in uw dagelijkse werkzaamheden kunt toepassen.

Student aan het woord

WILMA TIMMERMAN
student bachelor Informatiekunde

“Met mijn vwo-diploma op zak en een korte opleiding tot programmeur ben ik destijds aan de slag gegaan als COBOL-programmeur. Ik moest toen programmatuur schrijven voor een financiële bedrijfsadministratie-applicatie. Ik had geen flauw idee wat journaalposten, balans, winst- en verliesrekeningen waren. Een collega maakte me attent op de Open Universiteit en mijn eerste cursus was ‘Balans, resultatenrekening en administratieve processen’. Het studeren beviel me wel en ik startte met de opleiding ‘Bedrijfskundige Informatica’. Vanwege een jaartje Canada en het krijgen van kinderen stopte ik met de studie. Het werk liep op rolletjes en ik groeide door naar de functie van Business Intelligence-specialist.

Zo’n vier jaar geleden wilde ik van baan veranderen, maar zonder opleiding en de vijftig reeds gepasseerd zijn de kansen op de arbeidsmarkt niet meer zo groot. Ik overwoog de studie weer op te pakken. Tot mijn verbazing kon ik alle studiepunten die ik vijftien tot twintig jaar geleden had behaald inbrengen in de bacheloropleiding Informatiekunde. Dat maakte mijn keuze om weer te starten met studeren een stuk makkelijker.

De IT-wereld verandert de laatste jaren snel: big data, agile scrum, extreme programming, cloud computing, mobile apps, in memory databases en noem maar op. De kennis die ik opdoe bij de studie Informatiekunde is actueel en direct toepasbaar in mijn werk. Intussen heb ik een nieuwe baan, waarin mijn door de studie opgedane kennis wordt gewaardeerd. Dit geeft mij veel zelfvertrouwen en energie in mijn werk!”

Voorbeeldstudieschema

In de onderstaande figuur zijn twee voorbeeldstudieschema's weergegeven die aansluiten bij het studietempo van veel studenten. Het ene schema start in september, het andere in februari. In deze studieschema's zijn alle verplichte cursussen uit de opleiding opgenomen. De vrije ruimte is niet geheel opgenomen; deze kan parallel aan dit schema worden gedaan of in de zomerperiodes. Ook de cursus Academische competenties in de bachelor Informatiekunde, waarvoor u kunt inschrijven nadat u de propedeuse hebt afgerond, wordt parallel gevolgd. Wel opgenomen is het afstudeerproject van vier modules; hiervoor zijn in het schema twee kwartielen gereserveerd, een verdubbeling van tempo dus ten opzichte van de overige cursussen.

Start in september

	Kwartiel 1	Kwartiel 2	Kwartiel 3	Kwartiel 4
Jaar 1	IB0102 (5 EC) variabel Inleiding informatica	IB0202 (5 EC) vast Inleiding informatiekunde	IB0302 (5 EC) vast Relationele databases	IB0502 (5 EC) vast Model-Driven Development
	IB0402 (5 EC) variabel Logica, verzamelingen en relaties		MB0202 (5 EC) variabel Organisatiekunde	
Jaar 2	IB1002 (5 EC) vast Objectgeoriënteerd programmeren	IB1102 (5 EC) vast Objectgeoriënteerd analyseren en ontwerpen	IB2102 (5 EC) vast Enterprise modeling	MB0902 (5 EC) vast Management accounting
	IB0702 (5 EC) variabel Computernetwerken		MB0502 (5 EC) variabel Projectmanagement: inrichten van projecten	
Jaar 3	MB0206 (15 EC) vast Methoden en technieken van onderzoek		IB0902 (5 EC) vast Geavanceerd objectgeoriënteerd programmeren	PB0202 (5 EC) vast Onderzoekspracticum inleiding data-analyse
			MB1002 (5 EC) variabel Projectmanagement: beheersen van projecten	
Jaar 4	IB0402 (5 EC) variabel Communicatievaardigheden	MB1302 (5 EC) vast Gedrag in organisaties	vrije ruimte (5 EC)	vrije ruimte (5 EC)
	T07351 (4,3 EC) Software engineering		vrije ruimte (5 EC)	
Jaar 5	IB2502 (5 EC) vast Requirements voor informatiesystemen	IB2402 (5 EC) vast Practicum informatiekunde	IB2202 (5 EC) vast Kennismanagement	T39311 (4,3 EC) Organisatie van ict in bedrijven en ketens
	MB0802 (5 EC) variabel Kwaliteits- en procesmanagement		MB1902 (5 EC) variabel Projectmanagement: implementeren van ERP-systemen	
Jaar 6	vrije ruimte (5 EC)	vrije ruimte (5 EC)	T62317 (17,2 EC) vast Afstudeerproject bachelor informatiekunde	
Jaar 7	vrije ruimte (5 EC)			

Start in februari

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Jaar 1			IB0102 (5 EC) variabel Inleiding informatica	IB0202 (5 EC) vast Inleiding informatiekunde
			MB0202 (5 EC) variabel Organisatiekunde	
Jaar 2	IB1002 (5 EC) vast Objectgeoriënteerd programmeren	IB1102 (5 EC) vast Objectgeoriënteerd analyseren en ontwerpen	IB0302 (5 EC) vast Relationele databases	IB0502 (5 EC) vast Model-Driven Development
	IB0402 (5 EC) variabel Logica, verzamelingen en relaties		MB0502 (5 EC) variabel Projectmanagement: inrichten van projecten	
Jaar 3	vrije ruimte (5 EC)	vrije ruimte (5 EC)	IB2102 (5 EC) vast Enterprise modeling	MB0902 (5 EC) vast Management accounting
	IB0702 (5 EC) variabel Computernetwerken		vrije ruimte (5 EC)	
Jaar 4	MB0206 (15 EC) vast Methoden en technieken van onderzoek		IB0902 (5 EC) vast Geavanceerd objectgeoriënteerd programmeren	PB0202 (5 EC) vast Onderzoekspracticum inleiding data-analyse
			MB1002 (5 EC) variabel Projectmanagement: beheersen van projecten	
Jaar 5	IB0402 (5 EC) variabel Communicatievaardigheden	MB1302 (5 EC) vast Gedrag in organisaties	vrije ruimte (5 EC)	vrije ruimte (5 EC)
	T07351 (4,3 EC) Software engineering		vrije ruimte (5 EC)	
Jaar 6	IB2502 (5 EC) vast Requirements voor informatiesystemen	IB2402 (5 EC) vast Practicum informatiekunde	IB2202 (5 EC) vast Kennismanagement	T39311 (4,3 EC) Organisatie van ict in bedrijven en ketens
	MB0802 (5 EC) variabel Kwaliteits- en procesmanagement		MB1902 (5 EC) variabel Projectmanagement: implementeren van ERP-systemen	
Jaar 7	T62317 (17,2 EC) vast Afstudeerproject bachelor informatiekunde			

Cursuslijst bachelor Informatiekunde

Code	titel	EC	begeleidingsvorm	tentamenvorm	tentamendata sept. '17 -aug. '18 (onder voorbehoud)
Propedeuse					
IB0702	Computernetwerken	5	online bijeenkomsten	schriftelijk (ov)	7-2, 25-4, 29-8
IB2102	Enterprise modeling*	5	online bijeenkomsten	opdracht	volgens afspraak
IB0102	Inleiding informatica	5	online bijeenkomsten	schriftelijk (mc)	13-11 ,6-2, 24-4, 12-7
IB0202	Inleiding informatiekunde (start in Q2)	5	online bijeenkomsten	schriftelijk (mc)	15-11, 7-2. 25-4
IB0202	Inleiding informatiekunde (start in Q4)	5	online bijeenkomsten	schriftelijk (mc)	15-11, 25-4, 10-7
IB0402	Logica, verzamelingen en relaties	5	online bijeenkomsten	schriftelijk (ov)	5-2,23-4,28-8
MB0902	Management accounting	5	elektronisch	CBI (mc)	volgens afspraak
IB0502	Model-Driven Development*	5	online bijeenkomsten	schriftelijk (ov) + opdracht	13-11,24-4, 9-7 + volgens afspraak
IB1002	Objectgeoriënteerd analyseren en ontwerpen	5	online bijeenkomsten	schriftelijk (ov)	6-2, 23-4
IB1102	Objectgeoriënteerd programmeren	5	online bijeenkomsten	schriftelijk (ov)	14-11, 7-2, 27-8
MB0202	Organisatiekunde	5	elektronisch	CBI (mc)	volgens afspraak
MB0502	Projectmanagement: inrichten van projecten	5	elektronisch	opdracht	volgens afspraak
IB0302	Relationele databases	5	online bijeenkomsten	schriftelijk (ov)	7-2, 25-4, 9-7
Postpropedeuse					
IB1402	Communicatievaardigheden*	5	verplichte bijeenkomsten in Utrecht	opdracht	volgens afspraak
IB0902	Geavanceerd objectgeoriënteerd programmeren*	5	online bijeenkomsten	schriftelijk (ov) + opdracht	23-4, 10-7 + volgens afspraak
MB1302	Gedrag in organisaties	5	online bijeenkomsten en in studiecentrum	opdracht	volgens afspraak
IB2202	Kennismanagement*	5	online bijeenkomsten	opdracht	volgens afspraak
MB0802	Kwaliteits- en procesmanagement	5	elektronisch	CBI (mc)	volgens afspraak
MB0206	Methoden en technieken van onderzoek*	15	online bijeenkomsten ⁵	opdrachten	volgens afspraak
PB0202	Onderzoekspracticum inleiding data-analyse	5	online bijeenkomsten	CBI (mc)	volgens afspraak
T39311	Organisatie van ICT in bedrijven en ketens	4,3	elektronisch	opdracht + mondeling	volgens afspraak
IB2402	Practicum informatiekunde*	5	elektronisch	opdracht	volgens afspraak
MB1002	Projectmanagement: beheersen van projecten	5	online bijeenkomsten	CBI (ov)	volgens afspraak
MB1902	Projectmanagement: implementeren van ERP-systemen	5	online bijeenkomsten	CBI (ov)	volgens afspraak
IB2502	Requirements voor informatiesystemen	5	online bijeenkomsten	schriftelijk (ov)	14-11, 5-2, 29-8
T07351	Software engineering*	4,3	online bijeenkomsten	mondeling	volgens afspraak
-	Vrije ruimte	29,2			
T62327	Afstudeerproject bachelor informatiekunde*	17,2	elektronisch en startbijeenkomst in sc Utrecht (v)	opdracht	volgens afspraak

* Kijk voor inschrijvoorwaarden hierna.

⁵ Samenwerken met andere studenten vereist

Bovenstaande cursuslijst bevat alle cursussen van de bacheloropleiding Informatiekunde. Zie ook www.ou.nl/studieaanbod/cursuscode. U vult dan in de link de betreffende cursuscode in. De data

van begeleidingsbijeenkomsten zijn beschikbaar vanaf 1 juli. De onderstaande tabel geeft een opsomming van de cursussen waaruit de opleiding is opgebouwd met informatie over begeleiding en tentaminering zoals bekend op het moment van drukken van deze gids. Zie de cursuswebsite (www.ou.nl/studieaanbod/cursuscode) voor de meest actuele cursusinformatie.

Inschrijfvoorwaarden

Cursus	Inschrijfvoorwaarden (afgerond, ingeschreven voor of vrijgesteld volgens het online studiepad 2017-2018)
Communicatievaardigheden (IB1402)	Propedeuse bachelor Informatiekunde
Enterprise modeling (IB2102)	Inleiding informatiekunde (IB0202)
Geavanceerd objectgeoriënteerd programmeren (IB0902)	Objectgeoriënteerd programmeren (IB1102) of diens voorgangers
Kennismanagement (IB2202)	Propedeuse bachelor Informatiekunde
Methoden en technieken van onderzoek (MB0206)	Minimaal 30 EC behaald in de bacheloropleiding Informatiekunde
Model-Driven Development (IB0502)	Relationele databases (IB0302)
Practicum informatiekunde (IB2402)	Requirements voor informatiesystemen (IB2502) of diens voorganger
Software engineering (T07351)	Propedeuse bachelor Informatiekunde
Afstudeerproject bachelor informatiekunde (T62317)	Alle andere cursussen van de bacheloropleiding Informatiekunde, inclusief de vrije ruimte of toestemming van de examinator

Open University College: programma Liberal Arts & Sciences

Welkom bij het Open University College

Het Open University College van de Open Universiteit biedt een bachelorprogramma Liberal Arts & Sciences aan met een bijzondere opzet. Een programma waarbij u vakken kunt kiezen uit onze omvangrijke wetenschapsgebieden en waarin u zelf de gewenste verdieping kiest. Speciaal bedoeld voor breed georiënteerde mensen die graag over grenzen heen durven te kijken.

Wat biedt het Liberal Arts & Sciences-programma?

Door het combineren van inzichten uit verschillende wetenschappelijke disciplines leert u complexe mondiale kwesties te begrijpen en naar creatieve oplossingen te zoeken.

U volgt het (gebonden) disciplinaire programma van één van onze bacheloropleidingen Bedrijfskunde, Informatiekunde, Informatica of Milieu-natuurwetenschappen. Daarnaast kiest u voor verbreding in minstens één van de drie andere opleidingen.

De vrije ruimte biedt de mogelijkheid om uw kennis verder te verbreden of te verdiepen door te kiezen voor cursussen uit ons speciaal samengesteld verbredingspakket.

Waarom een Liberal Arts & Sciences-programma?

Bij de keuze voor een programma Liberal Arts & Sciences gaat het niet zozeer om niet kunnen kiezen van een reguliere studierichting, maar om het niet willen kiezen. In het woord 'universiteit' zit het oorspronkelijk ideaal van een brede universele opleiding besloten, die leidt tot een allesomvattend begrip van de werkelijkheid. In de moderne tijd is de hoeveelheid kennis dermate groot dat het voor één mens onmogelijk is om dit ideaalbeeld te verwezenlijken. Maar toch is er een groeiende behoefte aan mensen die over de muren van de traditionele wetenschapsgebieden heen kunnen kijken, en die verbanden kunnen leggen die specialisten niet zien. Omdat deze mensen de taal van specialisten kunnen verstaan en spreken, kunnen ze als intermediair of bruggenbouwer tussen de specialisten optreden en als eigentijdse homo universalis aan multidisciplinaire netwerken deelnemen.

Ons onderwijsprogramma stoelt op de basis van een multidisciplinair onderzoeksprogramma. Omdat veel maatschappelijke vraagstukken niet meer enkel oplosbaar zijn vanuit één discipline, wordt in dit onderzoeksprogramma van de faculteit Management, Science & Technology onderzoek gedaan op de grensvlakken van de verschillende wetenschapsgebied, zie ook elders in deze gids voor een beschrijving van dit multidisciplinaire onderzoeksprogramma. Dergelijk onderzoek en het Liberal Arts & Sciences-programma gaan dan ook hand in hand.

Wat kan ik ermee?

U studeert af in het gebied van uw specialisatie, gebruikmakend van de mogelijkheden van ons zogenaamde open bachelor-aanbod. Na het behalen van het bachelordiploma stromen de meeste studenten door naar een masteropleiding om zich verder te bekwamen. De beroepsperspectieven zijn dezelfde als die van de andere studenten die de masteropleiding volgen.

De meerwaarde van het programma Liberal Arts & Sciences zit 'm in de interdisciplinaire vaardigheden die u in het programma hebt verworven. U ziet daardoor verbanden en mogelijkheden

die anderen niet zien. U hebt u ontwikkeld tot een meer integrale denker. In de wetenschap zijn integrale denkers nodig om de inzichten van specialisten met elkaar te verbinden. Maar ook in de 'echte' wereld, waarin complexe maatschappelijke problemen moeten worden opgelost, zijn mensen nodig die de creativiteit in huis hebben om tegenstellingen te kunnen overbruggen, mensen die interdisciplinair kunnen denken en handelen.

Studieschema

Het Liberal Arts & Sciences-programma is opgebouwd volgens onderstaand schema:

<i>Liberal Arts & Sciences-programma</i>
Gebonden programma (minimaal 115 en maximaal 125 EC)
Te kiezen discipline: Bedrijfskunde, Informatica, Informatiekunde of Milieu-natuurwetenschappen
Verbredingspakket (minimaal 40 EC)
Te kiezen uit cursussen van een of meer van de andere disciplines van het Open University College-verbredingspakket
Vrije ruimte (minimaal 15 EC)
Te kiezen uit het totale aanbod van OU-bachelorcursussen, inclusief cursussen van het Open University College-verbredingspakket
Liberal Arts & Sciences-programma (totale omvang 180 EC)

Zoals uit het schema blijkt, biedt het Liberal Arts & Sciences-programma een gebonden programma van minstens een van de vier disciplines. Het gebonden programma bestaat uit verplichte cursussen van een bacheloropleiding, bestaande uit een inleidende cursus, cursussen die gezien worden als een introductie tot het disciplinair vakgebied alsook gevorderde cursussen en de scriptiefase. Daarnaast bestudeert u cursussen uit minimaal één andere discipline, via ons speciaal samengesteld verbredingspakket en de vrije ruimte. Hier kunt u kennismaken met cursussen uit de 'andere' opleiding(en). U doorloopt deze cursussen uit het verbredingspakket in anderhalf jaar (uitgaande van 30 EC per jaar). Tot slot kunt u in de vrije ruimte ook cursussen van het verbredingspakket inbrengen, of zelfs cursussen van andere opleidingen van de Open Universiteit. Door de mogelijkheden van ons verbredingspakket en de vrije ruimte, kijkt u over de grenzen heen!

Rest ons u veel succes te wensen met het deelnemen aan ons Open University College: programma Liberal Arts & Sciences!

Open bachelorprogramma Informatiekunde

Kenmerkend voor het open bachelorprogramma Informatiekunde is de inhoudelijke breedte met een combinatie van de leerstof van ten minste twee wetenschapsgebieden.

Bijvoorbeeld informatiekunde en managementwetenschappen, informatiekunde en rechtswetenschappen of informatiekunde en psychologie.

De open bachelor heeft de volgende structuur:

Facultair programma	121,5 EC
Verbredingspakket met cursussen van een of meer wetenschapsgebieden	minimaal 43,5 EC
Vrije ruimte	minimaal 15 EC
Totaal	180 EC

Het open bachelorprogramma Informatiekunde staat niet alleen open voor nieuwe studenten die op deze wijze een eigen, breed bachelorprogramma Informatiekunde kunnen samenstellen. Het staat ook open voor studenten die al, geheel of gedeeltelijk, een academische opleiding aan de Open Universiteit of elders hebben gevolgd. Het verbredingspakket (al of niet in combinatie met de vrije ruimte) kan namelijk worden ingevuld met in het verleden behaalde studiepunten. Inbreng van deze eerder behaalde studiepunten kan alleen indien de eerder gevolgde vakken een samenhangend geheel vormen en op academisch niveau getoetst zijn. Studenten die het open bachelorprogramma Informatiekunde afronden, krijgen de graad van Bachelor of Science (BSc) met de vermelding: open bachelor. Deze graad geeft directe toegang tot de eenjarige masteropleiding Business Process Management and IT en met een schakelprogramma toegang tot de eenjarige masteropleiding Software Engineering of tot de tweejarige masteropleiding Computer Science.

Meer informatie en het aanvraagformulier vindt u op www.ou.nl/openbachelor

Kwaliteitsbeoordelingen

De Nationale Studenten Enquête (NSE) is een onafhankelijk onderzoek onder studenten uit het hoger onderwijs in Nederland dat jaarlijks wordt uitgevoerd. Ook studenten van de OU nemen deel aan het onderzoek.

De Keuzegidsen, uitgegeven door het Centrum Hoger Onderwijs Informatie (CHOI), bieden informatie over de bachelor- en masteropleidingen van alle universiteiten die per vakgebied op diverse aspecten worden vergeleken. De scores in de ranglijsten van de Keuzegidsen zijn niet alleen gebaseerd op studentoordelen uit de jaarlijkse NSE, maar ook op expertoordelen uit de visitatierapporten, opgesteld voor de accreditatie van opleidingen. In de Keuzegids Universiteiten 2017 scoorde de OU weer hoog. Topopleidingen met scores boven 76 zijn de bacheloropleidingen Informatica (78), Informatiekunde (86) en Milieu-natuurwetenschappen (86). De vijf nummer één-noteringen in de ranglijsten van hun studies zijn de bachelors Psychologie, Bedrijfskunde, Informatica, Informatiekunde en Milieu-natuurwetenschappen. De bacheloropleidingen Algemene cultuurwetenschappen en Rechtsgeleerdheid staan tweede in de landelijke ranking van deze studierichtingen. En in de Keuzegids Masters 2017 scoren zes van de negen masteropleidingen de eerste plaats in hun ranking, namelijk: Psychologie, Kunst- en cultuurwetenschappen, Computer Science, Software Engineering, Environmental Sciences en Business Process Management & IT. Op psychologie na zijn al deze opleidingen ook voorzien van het stempel 'topopleiding' vanwege de behaalde zeer hoge score. Onderwijswetenschappen en Management zijn tweede in hun studierichtingen. Rechtswetenschappen is vierde geworden.

Cursusbeschrijvingen

Afstudeerproject
bachelor
informatiekunde

Afstudeerproject bachelor informatiekunde

Cursuscode: T62317 | Studiepunten: 17,2 EC

Het afstuderen is de afsluitende cursus van de bachelor Informatiekunde. In de cursus past u de eerder verworven kennis en vaardigheden geïntegreerd toe in een toegepast onderzoeksproject. Dit betekent dat u aan de slag gaat met een concrete casus uit het bedrijfsleven en dat u hiervoor een oplossing zoekt door gebruik te maken van door de wetenschap verworven kennis en inzichten. U begint met het opstellen van een plan van aanpak en volgt daarbij de regulatieve cyclus voor praktijkgericht onderzoek. Deze cyclus bestaat uit vijf stappen: Probleemstelling, Diagnose, Plan, Ingreep, en Evaluatie. Tijdens het project doorloopt u vervolgens alle stappen uit deze cyclus en wanneer een ingreep niet mogelijk blijkt dan dient het plan door experts op haalbaarheid te worden getoetst. Aan het einde van het praktijkgerichte onderzoeksproject schrijft u een scriptie waarin u verslag doet van het uitgevoerde project. Deze scriptie zal door twee docenten worden beoordeeld en voor een kleine commissie van begeleiders en medestudenten worden verdedigd.

www.ou.nl/studieaanbod/T62317

Communicatie-
vaardigheden

Communicatievaardigheden

Cursuscode: IB1402 | Studiepunten: 5 EC

Naast inhoudelijke kennis moet iedere informatiekundige over een aantal competenties beschikken om zijn werk succesvol te kunnen uitvoeren. Het gaat daarbij om communicatie met collega's, opdrachtgevers en klanten, om schrijfvaardigheden voor het maken van verslagen en rapporten en onderzoeksvaardigheden om kennis en informatie te verzamelen, zodat de informaticus zich nieuwe noodzakelijke kennis eigen kan maken. In deze cursus wordt in enkele minimodules aan deze competenties gewerkt. Het betreft de competenties communiceren, schrijven en presenteren die ook in het vervolg van de bacheloropleiding relevant zijn.

www.ou.nl/studieaanbod/IB1402

Computernetwerken

Computernetwerken

Cursuscode: IB0702 | Studiepunten: 5 EC

Computernetwerken zijn niet meer weg te denken uit de informatica. Ook hebben ze een grote invloed op ons dagelijks leven. Computernetwerken vormen de basis van bijvoorbeeld: het Internet, de Cloud, en het Internet of Things.

In het begin van deze cursus bekijken we de plaats van computernetwerken binnen een computer. Hiervoor wordt, in vogelvlucht, kennisgemaakt met de opbouw van een computersysteem op hardwareniveau, en het besturingssysteem.

In de rest van deze cursus bestuderen we hoofdzakelijk de basisprincipes van computernetwerken aan de hand van een lagenmodel, genaamd 'IP-stack'. Dit is een lagenmodel waarin computernetwerken op verschillende abstractieniveaus bestudeerd kunnen worden. Aan de hand hiervan wordt het basisconcept encapsulatie uitgelegd. Een voorbeeld van zo'n laag is de applicatielaag: dit is de laag waarop, bijvoorbeeld, het browsen van het world-wide-web plaatsvindt.

Naast abstractie en encapsulatie is er in de cursus veel aandacht voor andere basisconcepten zoals latency en throughput, die de basis vormen voor ontwerpkeuzes die aan de IP-stack ten grondslag liggen, en die ook elders in de informatica veelvuldig worden gebruikt.

www.ou.nl/studieaanbod/IB0702

Enterprise modeling

Enterprise modeling

Cursuscode: IB2102 | Studiepunten: 5 EC

Grip krijgen op de structuur en inrichting van informatiesystemen en organisaties (enterprises) lijkt veelal een complexe aangelegenheid. Dit verandert echter op het moment dat de structuur en relaties tussen entiteiten duidelijk zichtbaar worden. Dat is nu precies waar Enterprise modeling over gaat! Enterprise modeling is als jong vakgebied volop in ontwikkeling en gaat in essentie over het proces om te komen tot een geïntegreerd enterprisemodel, gegeven een bepaalde context en diverse bedrijfsuitdagingen. Denk bij uitdagingen bijvoorbeeld aan het ontwikkelen van een bedrijfsbrede IT-strategie, het verbeteren van afstemming tussen organisatie en ICT of het meer grip krijgen op bedrijfsprocessen en onderlinge procesafhankelijkheden. Een enterprisemodel bestaat uit verschillende modellen (bijvoorbeeld doelen, regels, processen, actoren en informatie) en kan daarbij zowel de huidige als de gewenste situatie van de enterprise in kaart brengen.

Enterprise modeling is een cursus in de propedeuse van de opleiding Informatiekunde. In de cursus leren studenten omgaan met een pragmatische en participatieve aanpak voor Enterprise modeling met aanverwante tools en technieken. Studenten leren Enterprise modeling in een bredere context te plaatsen, namelijk die van organisatie-, procesontwikkeling(en) en informatiesysteem(-ontwerp) en de afhankelijkheden hiertussen. Na de cursus zijn studenten in staat om verschillende elementen en abstractieniveaus van een enterprise model te onderscheiden, te definiëren en te modelleren op een geïntegreerde manier en kunnen ze opgedane theoretische kennis in de praktijk toepassen.

www.ou.nl/studieaanbod/IB2102

Geavanceerd
objectgeoriënteerd
programmeren

Geavanceerd objectgeoriënteerd programmeren

Cursuscode: IB0902 | Studiepunten: 5 EC

Wat is een goed programma en wat is een goed ontwerp? Met deze vraag begint het eerste blok van de cursus Geavanceerd objectgeoriënteerd programmeren. In de eerste leereenheid worden criteria geformuleerd waaraan de voorbeelden in de rest van de cursus zo goed mogelijk voldoen.

Na die inleiding volgt een deel over het typesysteem. Typenhiërarchieën spelen daarbij een belangrijke rol, maar ook het gebruik van generieke typen komt aan de orde. En passant maakt u kennis met het begrip ontwerppatroon. In het tweede blok leert u hoe u fouten kunt afhandelen en hoe u parallelisme in uw programma kunt opnemen. Het derde blok gaat over gegevensopslag in een database. Het vierde en laatste blok gaat over het programmeren van gebruikersinterfaces met behulp van Swing.

www.ou.nl/studieaanbod/IB0902

Gedrag in organisaties

Cursuscode: MB1302 | Studiepunten: 5 EC

De cursus Gedrag in organisaties wil een antwoord bieden op de vraag hoe het gedrag van mensen arbeidssituaties kan beïnvloeden. Daarbij wordt er ingezoomd op drie niveaus van menselijk gedrag: het individueel niveau, het groepsniveau en het organisatieniveau. Bij de bespreking van het individueel niveau wordt er voornamelijk gefocust op hoe verschillen tussen medewerkers in persoonlijkheid, waarden en attitudes hun werkgedrag beïnvloeden, wat medewerkers motiveert, hoe zij beslissingen nemen en welke invloed emoties en stress hebben op het werkgedrag en de effectiviteit van medewerkers. Het groepsniveau gaat dieper in op teams en bespreekt hoe teams ontstaan, welke rollen en dynamieken er bestaan binnen teams en wat een team nu effectief maakt. Daarbij wordt ook de rol van macht en leiderschap besproken. Ten slotte gaat het organisatieniveau dieper in op de organisatieontwikkeling en -verandering en de heersende cultuur binnen een organisatie. Daarbij worden vragen beantwoord zoals: hoe ontstaat een organisatiecultuur, hoe beïnvloedt deze cultuur de medewerkers in de organisatie en wat maakt een cultuur nu functioneel of disfunctioneel? Welke krachten stuwten veranderingen in organisaties? Waarom treedt er vaak weerstand op tegen verandering? En hoe kan je je organisatie omtrent tot een lerende organisatie? Via cases en praktijkopdrachten worden bovenstaande vragen en inzichten in deze cursus behandeld.

www.ou.nl/studieaanbod/MB1302

Inleiding informatica

Cursuscode: IB0102 | Studiepunten: 5 EC

In het vak Inleiding informatica komt een aantal verschillende onderwerpen uit de informatica aan bod, zoals systeemontwerp, databases, werking van het internet, programmeren en beveiligingsaspecten. U leert de problemen die informatica oplost herkennen en u leert een aantal manieren om tot een oplossing te komen. Voorbeelden hiervan zijn het veilig uitwisselen van e-mail (wat betekent 'veilig' en hoe dwing je 'veilig' af?), hoe vraagt uw browser een webpagina op en hoe wordt die dan verstuurd, hoe organiseer je informatie in een database en hoe schrijf je een kort programma? Daarnaast maakt u kennis met een aantal formele manieren van redeneren. Deze manieren zijn, net als computers, heel precies en bieden daarmee een handvat om grip te krijgen op hoe een computer omgaat met informatie.

Dankzij dit vak maakt u niet alleen kennis met informatica, maar krijgt u ook een solide basis voor de vervolgvakken uit de bachelors Informatica en Informatiekunde.

www.ou.nl/studieaanbod/IB0102

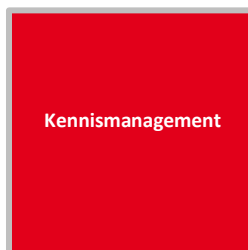
Inleiding informatiekunde

Cursuscode: IB0202 | Studiepunten: 5 EC

Informatietechnologie (IT) heeft een grote impact op ons leven, op organisaties en de maatschappij. Denk alleen al aan de miljoenen mensen die dagelijks in bedrijven gebruikmaken van innovatieve apps op smartphones, tablet en laptops. Kennis over het gebruik van innovatieve en data gedreven IT en bedrijfsinformatiesystemen is daarom van essentieel belang om op verantwoorde wijze te investeren en in te spelen op een snel veranderende wereld en bedrijven beter te runnen. Dit is waar de cursus Inleiding informatiekunde over gaat. We geven in deze inleidende cursus een helicopterview van het vakgebied, zodat studenten onder andere zicht krijgen op verschillende typen IT, IT-ontwikkelprocessen, de toepassing van IT en data gedreven innovaties in organisaties, invloeden op de maatschappij en relevante ethische aspecten en kwesties. Centraal hierbij staan informatiesystemen, zij vormen het kloppend hart van organisaties en de maatschappij; dit wordt pijnlijk duidelijk wanneer ze niet beschikbaar zijn of niet goed functioneren. Neem bijvoorbeeld een bank waarbij de internetbankieren-software niet beschikbaar is, waardoor klanten geen transacties kunnen doen. Of een productiebedrijf waarbij het ERP-systeem niet werkt en er dus geen productieorders kunnen worden uitgegeven of bestellingen worden gedaan.

Inleiding informatiekunde is een startcursus binnen de bachelors Informatiekunde en Informatica. Studenten leren in deze cursus dat het succesvol toepassen van informatiesystemen verder gaat dan allen technologie: het is een samenspel waarbij mens, organisatie en technologie op elkaar worden afgestemd ('aligned'). Dit samenspel is specifiek het terrein van de informatiekunde en de cursus beoogt dan ook een overzicht te geven van het vakgebied informatiekunde, waarbij de belangrijkste concepten en theorieën worden geïntroduceerd.

www.ou.nl/studieaanbod/IB0202

Kennismanagement

Cursuscode: IB2202 | Studiepunten: 5 EC

In een kleine organisatie is met één stafvergadering per maand iedereen op de hoogte waar de anderen mee bezig zijn. Naarmate een organisatie groter wordt, is er meer organisatie nodig om erachter te komen worden wie wat weet, wie wat kan, welk netwerk de anderen hebben. Sterker nog, vandaag de dag moeten organisaties met anderen samenwerken om hun doelen te bereiken. Dit betekent kennis met elkaar delen, samen nieuwe ervaringen opdoen (leren) en tot nieuwe inzichten komen (innoveren).

Hoe dat georganiseerd wordt, en met welke technologie het wordt ondersteund en welke hindernissen men kan verwachten bij het organiseren

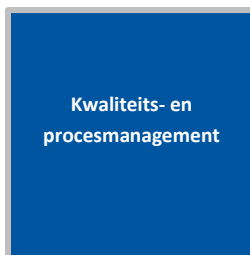

van kennismanagementactiviteiten, leert u in de cursus Kennismanagement. In de kenniseconomie is kennis een belangrijke productiefactor en leidt goed kennismanagement tot belangrijk concurrentievoordeel. Kennis is het toepassen van informatie in een beroepscontext; informatie bestaat op haar beurt uit data die zo worden weergegeven dat ze betekenis hebben. Anders gezegd: data zijn feiten, informatie zijn zinvol geordende feiten en kennis is toepassen van informatie.

In de wetenschappelijke literatuur zijn veel verschillende manieren om kennis te definiëren en te ordenen. In de cursus worden deze en andere belangrijke zaken besproken. U leert de kernbegrippen, kernprocessen en uitdagingen van kennismanagement en de rol van informatiesystemen bij het faciliteren van kennismanagement. Vervolgens analyseert en evalueert u in een groep met medestudenten een echt kennismanagementprobleem in een door u gekozen organisatie. En geeft u ook een onderbouwde oplossing die u vervolgens presenteert.

We gebruiken een Engelstalig tekstboek waar u doorheen wordt geleid door een Nederlands werkboek.

www.ou.nl/studieaanbod/IB2202

Kwaliteits- en procesmanagement

Cursuscode: MB0802 | Studiepunten: 5 EC

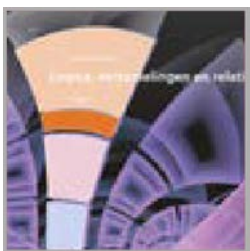
Onderdeel van het takenpakket van een kwaliteits- of procesmanager is vaak het stimuleren van het kwaliteitsbewust en het procesdenken in een organisatie. De cursus Kwaliteits- en procesmanagement sluit aan bij deze taak.

Kwaliteit heeft te maken met het creëren van waarde voor klanten. Om kwaliteit te realiseren moet de hele organisatie samenwerken. Hiervoor is een procesbenadering van belang, waarbij de activiteiten van een organisaties als samenhangende reeksen worden gezien die over de grenzen van afdelingen heen lopen.

Centraal in de cursus staan de basisprincipes van kwaliteits- en procesmanagement. Deze basisprincipes zijn een focus op klanten, focus op processen, continue verbetering, strategische focus, leiderschapsfocus, focus op mensen, wetenschappelijke focus en systeem denken.

U leert wat deze principes inhouden en u leert om aan de hand van deze principes te reflecteren op het kwaliteitsbewustzijn en de procesbenadering in concrete situaties.

www.ou.nl/studieaanbod/MB0802

Logica, verzamelingen en relaties

Cursuscode: IB0402 | Studiepunten: 5 EC

Logica en verzamelingen vormen de basis van de wiskunde. Logica beschrijft hoe we kunnen redeneren over wiskundige objecten, verzamelingen vormen de basis van die objecten. Ook voor informatica zijn logica en verzamelingen van belang. Gebruik van logica is te vinden in zowel hardware, bij elementaire berekeningen, als bij software, bijvoorbeeld bij de beschrijving van correctheidsbeweringen, maar ook in definities van zoekopdrachten in

databases. Verzamelingen en vooral relaties op verzamelingen komt u ook tegen bij bijvoorbeeld databases, waar gegevens met hun onderlinge relaties worden opgeslagen in verzamelingen. In deze cursus bestudeert u logica, verzamelingen en relaties aan de hand van veel voorbeelden, toepassingen en uitgewerkte opgaven.

www.ou.nl/studieaanbod/IB0402

Management accounting

Cursuscode: MB0902 | Studiepunten: 5 EC

Bij de besturing van organisaties spelen bedrijfseconomische data een belangrijke rol. Daarvoor is het verzamelen van gegevens over de kosten en het uitvoeren van uiteenlopende berekeningen (vervanging, optimale productieomvang) noodzakelijk. De cursus maakt de student vertrouwd met onder meer de volgende begrippen: 'kosten', 'kostenstructuren en kostenberekeningen', 'kostenbeheersing met het oogmerk deze te gebruiken voor kostenopstellingen' en 'beheersen van bedrijfsprocessen en beslissingscalculaties'. Ook laat de cursus zien uit welke bronnen de gegevens afkomstig (kunnen) zijn en biedt deze een instrumentarium om de gewenste berekeningen uit te voeren. Daarnaast leert de student een aantal methoden en technieken voor het beheersen en controleren van bedrijfsprocessen.

www.ou.nl/studieaanbod/MB0902

Methoden en technieken van onderzoek

Cursuscode: MB0106 | Studiepunten: 15 EC

Deze cursus gaat over methoden en technieken van onderzoek op academisch niveau. In een compacte opzet wordt u begeleid en aan het werk gezet voor het aanleren en versterken van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek. De opdrachten in de vorm van studietaken en de leerdoelen vindt u terug in de 5 blokken van deze cursus. Het schriftelijk materiaal, in de vorm van een tekstboek en reader, wordt gebruikt bij de studietaken. Verder zijn er bijeenkomsten waar toelichting en diepgang op de stof wordt geboden, feedback op opdrachten wordt gegeven en aanvullende oefeningen worden gedaan.

In deze cursus krijgt u ook al vaardigheden aangereikt die u nodig heeft voor uw bachelorthesis en masterthesis. De inhoud van Methoden en technieken van onderzoek sluit nauw aan bij de opzet en inhoud van bachelor- en masterthesis.

De kennis op het gebied van wetenschappelijk onderzoek is echter niet alleen nuttig voor het verrichten van afstudeeronderzoek in uw studie!

www.ou.nl/studieaanbod/MB0106

Model-Driven Development

Cursuscode: IB0502 | Studiepunten: 5 EC

Het ontwikkelen van informatiesystemen is en blijft een lastig ambacht. De benodigde model- leervaardigheden kunnen alleen door ervaring worden geleerd. Deze cursus geeft dit ambacht de plek die het verdient. U leert om aan de hand van beschrijvingen en informatievoorbeelden een model te maken dat kan worden gebruikt voor het maken van werkende applicaties. U werkt daarbij met ontwikkelsoftware die een iteratief en experimenteel proces van systeemontwikkeling ondersteunt. Dit proces wordt uitgevoerd aan de hand van veel voorbeelden, informatiepatronen en opdrachten. Voor deze cursus geldt: de software doet het routinewerk, u doet het denkwerk. www.ou.nl/studieaanbod/IB0502

Objectgeoriënteerd analyseren en ontwerpen

Cursuscode: IB1002 | Studiepunten: 5 EC

In deze cursus maakt u kennis met het Unified process, een proces voor objectgeoriënteerde systeemontwikkeling. Volgens de stappen van dit proces leert u een objectgeoriënteerd informatiesysteem ontwerpen, gebruikmakend van de Unified modelling language (UML). U leert requirements vast te leggen in de vorm van use-casebeschrijvingen, de 'omgeving van het systeem' in kaart te brengen in de vorm van een domeinmodel (een UML-klassendiagram). U leert vervolgens ontwerpen op grond van een aantal ontwerprijlijnen, de zogenaamde GRASP- richtlijnen. U maakt interactiediagrammen en op basis daarvan ten slotte een ontwerpdiagram in de vorm van een volledig UML-klassendiagram. www.ou.nl/studieaanbod/IB1002

Objectgeoriënteerd programmeren

Cursuscode: IB1102 | Studiepunten: 5 EC

Java is een van de populairste programmeertalen. Java heet objectgeoriënteerd omdat een programmeertaak in Java wordt uitgevoerd door objecten die met elkaar samenwerken. Het is de taak van de programmeur om de structuur en het gedrag van die objecten te beschrijven. De cursus Objectgeoriënteerd programmeren behandelt de basisprincipes van Java en objectoriëntatie en biedt een prima manier om daarmee vertrouwd te raken. Er wordt vanaf het begin met objecten gewerkt. Programma's worden ontwikkeld binnen de ontwikkelomgeving Eclipse. Al in het eerste blok leert u om eenvoudige programma's te schrijven en deze te voorzien van een grafische gebruikersinterface. Bij dit laatste neemt Eclipse u veel werk uit handen. In dit eerste blok worden nog niet alle details van de gebruikte programmeerconstructies uitgediept. In het tweede en derde blok volgt een volledige en systematische behandeling van de concepten die wij u in deze cursus willen leren. www.ou.nl/studieaanbod/IB1102

Onderzoekspracticum inleiding data-analyse

Cursuscode: PB0202 | Studiepunten: 5 EC

Het Onderzoekspracticum inleiding data-analyse geeft een algemene inleiding in methodologie en statistiek. Er wordt geen basiskennis verondersteld, dus u leert ook over basale concepten zoals variabelen, meetniveaus en causale en correlatieve verbanden. Verder leert u hoe u analyses kunt uitvoeren aan de hand van vier studies. De datasets van die studies worden stapje voor stapje geanalyseerd.

www.ou.nl/studieaanbod/PB0202

Organisatie van ICT in bedrijven en ketens

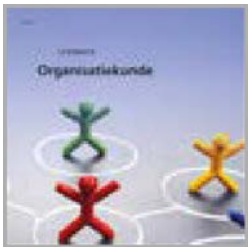
Cursuscode: T39311 | Studiepunten: 4,3 EC

In deze cursus maakt u kennis met de volgende gebieden binnen de informatiekunde: architectuur, e-business en e-government en applicatie portfolio management.

Daar waar mogelijk worden dwarsverbanden tussen de onderwerpen aangegeven. Sommige onderwerpen zouden gemakkelijk kunnen worden uitgebreid naar een complete cursus.

Met het oog op de keuzes bij de bacheloropleiding informatiekunde en de beschikbare ruimte in het curriculum is ervoor gekozen om bij de behandeling van de genoemde onderwerpen alleen een aantal van de belangrijkste zaken aan bod te laten komen.

www.ou.nl/studieaanbod/T39311

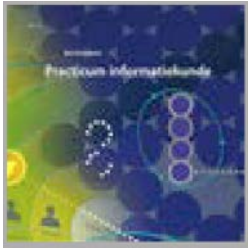
Organisatiekunde

Cursuscode: MB0202 | Studiepunten: 5 EC

De cursus Organisatiekunde biedt denkgereedschap om aan de hand van een aantal managementthema's de complexiteit van organiseren te begrijpen en zo constructieve oplossingen voor hedendaagse organisatieproblemen te vinden. De cursus is in onderzoek gefundeerd, maar blijft steeds dicht bij de werkelijkheid van hedendaagse organisaties. Er wordt ingegaan op basisbegrippen rond organiseren, organisatie en management en manieren van kijken in het vakgebied van de organisatiekunde. Vervolgens komt de omgeving aan de orde en de positie en koers van organisaties in dit geheel: de strategie. Veel cursussen vervolgen dan met de structuur van organisaties en instrumenten van sturing. Deze cursus wijkt daarin af om zo het groeiende belang van cultuur en leiderschap in hedendaagse organisaties te benadrukken. Vervolgens komen de meer formele aspecten van organiseren aan de orde, zoals de structuur en systemen of instrumenten van sturing. In de behandeling daarvan blijkt dat deze formele aspecten in de praktijk sterk verweven zijn met cultuur, macht en leiderschap. Ten slotte komt de ontwikkeling van hedendaagse organisaties aan de orde. Daarbij wordt gekozen voor een langetermijnperspectief: de 'nieuwe organisatievormen' die zich in organisaties ontwikkelen, spelen al sinds de jaren tachtig van de vorige eeuw een rol. Inzicht in de context van maatschappelijke, economische en

technologische ontwikkelingen is belangrijk voor wie een rol wil spelen in de verandering en verbetering van hedendaagse organisaties.

www.ou.nl/studieaanbod/MB0202

Practicum informatiekunde

Cursuscode: IB2402 | Studiepunten: 5 EC

Voordat een informatiesysteem wordt gebouwd, moet er inzicht zijn in de behoeften van de verschillende soorten toekomstige gebruikers en andere betrokkenen. Nadat u in de cursus Requirements voor informatiesystemen de technieken voor het ontdekken en in kaart brengen van deze behoeften hebt gehad, moeten in het Practicum informatiekunde de requirements worden opgesteld voor een realistische praktijkcasus. Belangrijk hierbij is dat de requirements gebaseerd moeten zijn op de doelen van de stakeholders. U moet zowel de belangrijkste stakeholders als hun doelen in kaart brengen en prioriteren. Bij het documenteren van de requirements gebruikt u formele modelleertechnieken. Verder leert u hoe u de requirements kunt valideren. Tevens leert u hoe u vooraf een realistisch projectplan kunt opstellen om te komen tot een requirements-specificatie.

www.ou.nl/studieaanbod/IB2402

Projectmanagement: beheersen van projecten

Cursuscode: MB1002 | Studiepunten: 5 EC

Vrijwel iedereen krijgt te maken met projecten. Na deze cursus bezit u relevante kennis en vooral ook enkele belangrijke vaardigheden om als projectmanager een project te kunnen beheersen. Deze cursus bouwt voort op de cursus 'Projectmanagement: inrichten van projecten', maar focust op de beheersing van een lopend project in een meer complexe en dynamische situatie.

In deze cursus verwerft u aanvullende kennis en inzicht over feiten en concepten van projectmanagement, en leert u op een gestructureerde en verantwoorde wijze hoe u problemen in de uitvoeringsfase van projecten kunt analyseren en tot oplossingsrichtingen komt. U bent tevens in staat om de consequenties van de oplossingsrichtingen in het projecthandboek en de projectplanning aan te brengen. Ook deze tweede cursus werkt via een tweetal uitgebreide casussen. Tijdens het afsluitende tentamen voert u een analyse uit, bepaalt u oplossingsrichtingen en stelt u de consequenties op voor het projecthandboek en de communicatie voor een nieuw probleem, gebaseerd op de tweede casus.

www.ou.nl/studieaanbod/MB1002

Projectmanagement: implementeren van ERP-systemen

Cursuscode: MB1902 | Studiepunten: 5 EC

Enterprise Resource Planning-systemen (ERP-systemen) worden sinds het einde van de twintigste eeuw steeds meer toegepast als integrale vervanging van een samenraapsel van zelfbouwsystemen en aangekochte, gespecialiseerde systemen.

Deze cursus biedt u inzicht in de mogelijke consequenties van een ERP-implementatie in een organisatie, met het accent op het project waarmee het systeem geïmplementeerd wordt. Dit inzicht verwerft u door kennis uit relevante wetenschappelijke artikelen op kleine cases toe te passen. Op deze wijze wordt u zich bewust van de verschillende aspecten die spelen bij de invoering van een ERP-systeem in een organisatie.

www.ou.nl/studieaanbod/MB1902

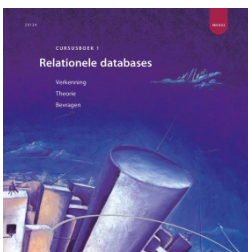
Projectmanagement: inrichten van projecten

Cursuscode: MB0502 | Studiepunten: 5 EC

Vrijwel iedereen krijgt te maken met projecten. Na deze cursus bezit u relevante kennis en vooral ook enkele belangrijke vaardigheden om als projectmanager een project te kunnen inrichten.

U bestudeert relevante teksten uit het tekstboek en laat zien dat u de verworven kennis en inzichten in een eenvoudige praktijkcasus kunt herkennen. In een tweede praktijkcasus laat u zien dat u de verworven kennis en inzichten ook kunt toepassen. Tijdens het afsluitende tentamen toont u aan dat u in een relatief eenvoudige en niet-veranderlijke situatie een project zelfstandig kunt inrichten door de uitwerking van een tentamenopdracht gebaseerd op een project uit uw eigen omgeving. In deze cursus verwerft u kennis en inzicht over feiten en concepten van projectmanagement, gericht op herkenning en toepassing van de volgende hoofdonderwerpen: (1) algemene projectmanagementthema's (bijvoorbeeld doel, scope, kosten), (2) projectorganisatie en mensen, en (3) projectplanning en control.

www.ou.nl/studieaanbod/MB0502

Relationele databases

Cursuscode: IB0302 | Studiepunten: 5 EC

Een relationele database is een geautomatiseerde gegevensverzameling die op een specifieke manier gestructureerd is: de gegevens zijn opgeslagen in tabellen ('relaties') die op een bepaalde manier aan elkaar gekoppeld zijn. Het bouwen, vullen, bevragen en beheren van zo'n database gaan met behulp van de relationele databasetaal SQL. We bestuderen de theorie achter de relationele structuur (onder andere met behulp van normalisatie) en besteden daarnaast veel aandacht aan praktische oefening met SQL. Na het leggen van deze uitgebreide basis brengen we verdieping aan met een paar extra onderwerpen: optimalisatie van bevragingen, mechanismen om regels te bewaken (onder meer via 'triggers'), transacties en concurrency, en de wijze waarop een relationele structuur achter de

schermen is opgeslagen in de 'data dictionary'.
www.ou.nl/studieaanbod/IB0302

Requirements voor informatiesystemen

Cursuscode: IB2502 | Studiepunten: 5 EC

Voordat een informatiesysteem wordt gebouwd moet er inzicht zijn in de behoeften van toekomstige stakeholders. Behoeftes kunnen variëren van het ondersteunen van bedrijfsdoelen, het leveren van een specifieke functionaliteit tot het verbeteren van beveiliging of performance.

De cursus Requirements voor informatiesystemen richt zich op het in kaart brengen van deze behoeften. Hierbij zijn verschillende hoofdactiviteiten van belang, te weten eliciteren, specificeren, modelleren en valideren van de requirements.

Voor elk van deze activiteiten is een scala aan technieken beschikbaar. Deze kunnen zowel grafisch als tekstueel georiënteerd zijn en kunnen betrekking hebben op zowel mensen (denk aan interviews) als bestaande documentatie of systemen. Bij de behandeling van de technieken worden veel praktische tips gegeven en komen ook hun sterke en zwakke punten aan bod. Verder wordt ervaring opgedaan met een select aantal technieken door het doorlopen van verschillende kleine cases.

www.ou.nl/studieaanbod/IB2502

Software engineering

Cursuscode: T07351 | Studiepunten: 4,3 EC

Software engineering is het vakgebied dat zich bezighoudt met alle aspecten van het doelmatig produceren van hoogwaardige software die vanwege de omvang en/of complexiteit redelijkerwijs niet door een of enkele personen ontwikkeld kan worden. De doelmatigheid gebiedt dat zulke software (of onderdelen daarvan) gedurende langere tijd meegaat en dus aanpasbaar moet zijn aan veranderende eisen.

Behalve aan softwaretechnische zaken als analyse, requirements, ontwerp, architectuur en testen, wordt in deze cursus ook aandacht besteed aan organisatorische aspecten van software- ontwikkeling. De cursus geeft een breed overzicht van het gehele vakgebied software engineering. Vanwege de uitgebreidheid van het vakgebied mist zo'n overzicht vaak diepte. Om dat gemis tegen te gaan, is naast een tekstboek dat voor het brede overzicht zorgt, gekozen voor het toevoegen van opdrachten waarin enkele onderwerpen nader uitgediept worden.

De verhouding in hoeveelheid studielast tussen tekstboek en opdrachten is ongeveer 2:1. De opdrachten maken het ook mogelijk in te gaan op de snel veranderende actualiteit.

www.ou.nl/studieaanbod/T07351

MST Research Program

Learning and innovation in resilient systems

De lingua franca van het wetenschappelijk onderzoek is Engels. Deze tekst sluit hier bewust bij aan, in afwijking van het gebruik van de Nederlandse taal in de rest van deze gids.

The program has been approved by the dean on 18 December 2015, and will be evaluated on a regular basis. After this approval, the program forms the basis for a discussion within the Faculty on societal issues that will form the focus of the research for the coming years.

Scientific disciplines in the faculty

The research in the Faculty covers three scientific disciplines: Management Science, Science and Computer Science. These scientific disciplines form the core of the Faculty, and the BSc and MSc programs are rooted in these disciplines or collaborations between them.

Research in the Management Sciences as it takes place at the moment of writing of this texts is focused on diverse aspects of learning and collaboration within and between organisations.

Among others the following topics are studied: knowledge management, human resource management, finance, management of relations between organisations in the supply chain, regional economic development and sustainability. The involved disciplines are business administration, organizational science, public administration, accountancy, and economics. One binding factor in this is the concept of learning. Management scientists study how organisations learn and improve business processes, but also how they learn from market parties and their broader societal environment.

The Natural Sciences research mainly focus on environmental sustainability. In this field multiple disciplines are present (biology, ecology, physics, chemistry, physical geography, mathematics, pedagogics, etc.), but as a prelude to the envisaged multidisciplinary collaboration within MST a strong group of social scientists is also present (with backgrounds in public administration, governance, land use planning and science and technology studies). The current research by this group focuses on a wide array of topics including but not restricted to environmental modeling and scenario analysis, risk assessment, experimental work on the relation between environmental factors and living organisms, and innovations in environmental governance, and learning in environmental education. Empirically this groups focuses strongly on complex environmental issues (such as water and climate change), and much effort goes into better modeling and assessing risks, developing ways of better handling uncertainty, developing innovative curricula and investigating learning processes, and understanding how innovations in environmental governance emerge, spread and perform.

The current research in the Computer Science focuses on three lines: (i) Software technology for quality improvement and (ii) Software technology for teaching and learning (which both are addressed in the Department of Computer Science), and (iii) Sustainable integration (addressed in the Department of Information Science and Business Processes). This includes research on formal verification of functional and non-functional properties of software and computer systems, on security of software and computer systems, on tools to support teaching and learning of procedural

skills by providing automated feedback, on didactics of computer science, and the design of business processes and information systems to support them in a sustainable way.

Research Program

Resilience is the key guiding theme underlying the faculty's research program. Whilst resilience has often been associated with continued performance and stability of certain systems under stress (a conservative element), it can and will here be interpreted in a way that emphasizes the need for adaptation and even transformation (a proactive and change focused aspect). In this vein we argue that resilient systems are those that combine exploration and exploitation capacities.

Exploration is needed to spot new developments, analyze and assess them so that the system can be amended if the need arises. Exploitation is about fine tuning the functionality of the system under the current conditions, so that effectiveness and efficiency gains are made. Both learning and innovation are deemed necessary for systems to become and remain resilient. In our understanding learning is about cognition, norms and about relations. It is aimed at better understanding phenomena that occur in the world, enhanced normative evaluation of such phenomena, and dealing with others by building greater levels of trust. In a way, learning is what makes systems ready for innovating, but innovation is also about organizational and political processes, and the agency embedded therein. Novel ideas and concepts do not develop, diffuse and impact the world just by themselves: they need to be stimulated. Particularly in the relation between innovation and learning MST can build upon the existing frontrunner position of the OU in the field of understanding and facilitating learning processes. MST can contribute to this through combine expertise from management science, science and computer science.

The overall aim of the MST research is, therefore, to increase our understanding of the innovative and learning capacity of resilient systems, with a focus on (i) information and computer systems, (ii) organizational and management systems, and (iii) environmental systems.

To achieve this overall aim, three research programs have been formulated, focusing on Resilience, Learning and Innovation.

The aim of the subprogram Resilience is to increase our understanding of the capacity of systems to absorb disturbance and reorganize while undergoing change so as to still retain essentially the same function.

The aim of the subprogram Learning is to improve our understanding of learning by individuals and organizations.

The aim of the subprogram Innovation is to enhance our knowledge of how innovations emerge, diffuse and impact the world, and the role of agency therein.

Figure 2 indicates how the scientific disciplines (Management science, Science and Computer Science) contribute to the research in different subprograms. Cross-cutting issues can be found in every subprogram.

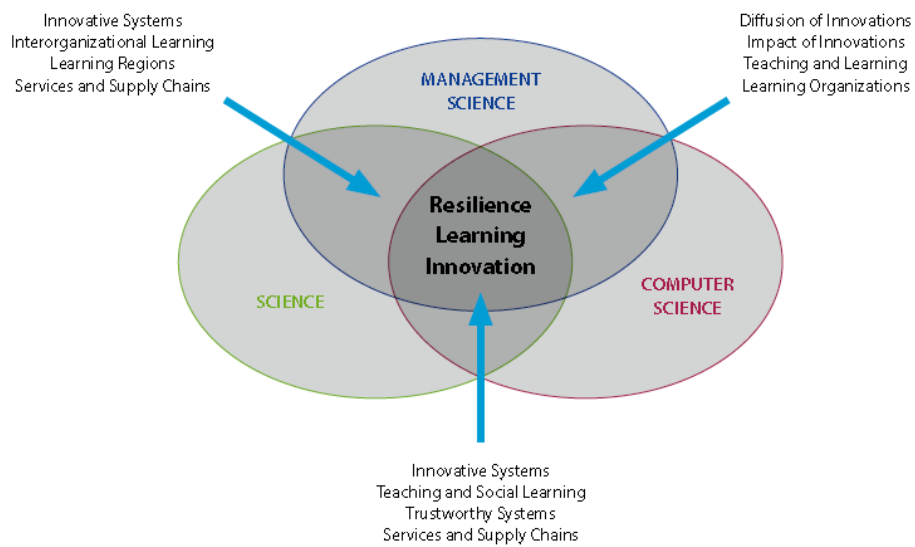
MST Research focuses on issues of high societal relevance. To this end, the MST Research Committee will every year prioritize research themes within and across the three research programs. All research aims to increase our understanding of the innovative and learning capacity of resilient systems.

Examples of priority themes are:

1. Health care
2. Sustainable management of organizations and supply chain management
3. The energy/water/food nexus
4. Business intelligence and smart services
5. Smart and sustainable cities and regions
6. Management of higher education

Overview of the MST Research Program on Resilience, Learning and Innovation

The blue arrows give some examples of the multi-disciplinarity of the subprograms

Aanmelden voor inschrijving

Aanmelden voor de bacheloropleiding

Aanmelden om ingeschreven te worden voor een opleiding of cursus binnen de opleiding kan online. Om te starten met een opleiding meldt u zich aan voor deze opleiding. Klik u op de webpagina van de betreffende opleiding op de knop Aanmelden. U registreert zich voor mijnOU en klikt achter de gewenste opleiding op Kiezen en vervolgens op Aanmelden. Geeft u aan dat u in Nederland woont, dan logt u in met uw DigiD om u te legitimeren en zijn de meeste gegevens al voor u ingevuld.

U kunt ook aangeven of u vrijstelling binnen de bacheloropleiding wilt aanvragen.

Na het afronden van de aanmelding klikt u op de knop Naar mijnOU. Hier ziet u rechtsboven uw berichten met informatie over uw aanmelding voor de opleiding en eventueel een bericht over het aanvragen van vrijstelling en/of toelating.

Het is belangrijk om u aan te melden voor een opleiding. U krijgt dan een online studiepads waarin u uw vorderingen in de opleiding kan volgen en van waaruit u zich eenvoudig kan aanmelden voor de cursussen die u nog moet doen om de opleiding af te ronden. Ook kunnen we u zo op de hoogte houden met betrekking tot ontwikkelingen in uw opleiding.

Zodra u zich heeft aangemeld voor de bacheloropleiding, dan kunt u zich direct via uw Studiepads aanmelden voor een of meerdere cursussen. Klik u in uw studiepads achter de cursus op Meer info.

Aanmelden voor een losse bachelorcursus

Wilt u een enkele cursus bestuderen en geen opleiding volgen, dan kiest u in Studieaanbod de cursus die u wilt bestuderen. Klik u op Aanmelden en log in op mijnOU. Heeft u nog geen account, dan moet u zich eerst registreren. Klik daarna op Kiezen en vervolgens op Aanmelden.

Klikt u na het afronden van de aanmelding op de knop Naar mijnOU. In Berichten ziet u meer informatie over uw aanmelding.

Studieplanning

De cursussen hebben een vast of variabel startmoment. Let u goed op wanneer een cursus geprogrammeerd staat in het jaarrooster. Schrijft u in voor een cursus met een vast startmoment, dan gaat de inschrijfduur van 12 maanden in op de startdatum van het kwartaal. Schrijft u in voor een cursus met een variabel startmoment, dan gaat de inschrijfduur van 12 maanden lopen op het moment dat de inschrijving is verwerkt. Houdt bij uw planning wel rekening met de data van begeleidingsbijeenkomsten en de tentamens.

U kunt samen met de studieadviseur een studieplan voor de opleiding opstellen.

Wanneer u al bezig bent met een opleiding bij de Open Universiteit dan kunt u zich aanmelden voor een volgende cursus via uw studiepads na inloggen op mijnOU.

Kosten

Voor het volgen van opleidingen en cursussen wordt collegegeld in rekening gebracht. Volgens de Wet op het hoger onderwijs is het wettelijk of instellingscollegegeld afhankelijk van uw persoonlijke situatie.

Kijk op onze website welk collegegeld voor u van toepassing is. Gespreid betalen is mogelijk. Bij het OU-collegegeld is het studiemateriaal en het tentamen (inclusief twee herkansingen) inbegrepen. Om studenten met een laag inkomen tegemoet te komen, hanteert de Open Universiteit in bepaalde situaties een kortingsregeling op het cursusgeld (KCOU).

www.ou.nl/kosten

Fiscale aftrekbaarheid

Wanneer u uw studie nodig heeft voor uw huidige of toekomstige baan, dan kunt u mogelijk uw studiekosten aftrekken van uw inkomstenbelasting. Kijk voor de exacte regelgeving hiervoor op de website van de Belastingdienst.

Tentamens

Elke cursus wordt afgesloten met een tentamen; een tentamen kan bestaan uit een of meer (deel)toets(en). Welk soort tentamen of welke combinatie van tentamens het zijn, staat bij de cursusinformatie op de website vermeld. Is de cursus ingeroosterd in een kwartiel (vast) dan wordt deze cursus aan het einde van het kwartiel waarin de begeleiding heeft plaatsgevonden, getentamineerd.

Bij onvoldoende resultaat kan het tentamen tweemaal herkanst worden tijdens de tentamenweken binnen de 12 maanden inschrijfduur.

Soorten tentamens

Opdracht

De examinerator geeft aan wanneer een werkstuk, practicum, paper of casus moet worden ingeleverd, meestal in een tentamenweek.

Mondeling

Mondelinge tentamens worden op afspraak of in vaste perioden afgenomen. Op de cursussite is aangegeven op welke wijze een afspraak/aanmelding plaatsvindt.

Kwartielen 2017-2018

Kwartiel	Tentamenweek
1	4 september 2017 t/m 10 november 2017
2	13 november t/m 15 november 2017
3	5 februari t/m 7 februari 2018
4	23 april t/m 25 april 2018
	9 juli t/m 12 juli 2018
	27 augustus t/m 29 augustus 2018

Aanmelden voor tentamens

Let op. Voor alle tentamens, ongeacht de tentamenkans (eerste, tweede of derde tentamenkans) of de tentamenvorm en ongeacht of het tentamen deel uitmaakt van een cursus met een vast of variabel startmoment, geldt dat u zich tijdig dient aan te melden. U kunt zich aanmelden voor een tentamen door in te loggen op mijnOU op de website ou.nl. De sluitingsdatum voor aanmelding wordt op het scherm getoond. Voor de opdrachten en mondelinge tentamens wordt u verwezen naar de cursuspagina in de digitale leeromgeving.

Voor meer informatie over tentaminering wordt u verwezen naar de website www.ou.nl/tentamen.

Voor studenten met een functiebeperking, studenten die langdurig buiten Europa verblijven of studenten in detentie gelden andere procedures en aanmeldtermijnen. Raadpleeg hiervoor de gegevens op de website www.ou.nl/tentamen.

Uitslag tentamen

Afhankelijk van de tentamenvorm ontvangt u eerst een voorlopige uitslag en zodra de Commissie voor de examens de uitslag formeel heeft vastgesteld, volgt uw definitieve uitslagbrief en een

certificaat als u geslaagd bent voor alle bij de cursus behorende tentamenverplichtingen. Bij openbare regulier schriftelijke tentamens wordt het antwoordmodel uiterlijk twee dagen na het tentamen op de cursussite in de digitale leeromgeving geplaatst.

www.ou.nl/tentamen

Opmerkingen, inzage en beroep – na afloop van een tentamen

Na afloop van een regulier schriftelijk tentamen kunt u binnen vijf werkdagen na bekendmaking van het voorlopig antwoordmodel opmerkingen over de inhoud daarvan aan de Commissie voor de examens sturen. Bij een individueel tentamen (CBI) is dat niet mogelijk. Na de definitieve vaststelling van de uitslag van een tentamen kunt u daartegen, indien u het er niet mee eens bent, beroep instellen bij het College van beroep voor de examens van de OU. Desgewenst kunt u ook om inzage van uw tentamen vragen. Op www.ou.nl/procedures vindt u de toepasselijke procedures beschreven.

Cum laude afstuderen

Als bij de bepaling van de uitslag van het afsluitend examen van een opleiding blijkt dat u met uitzonderlijke of zeer uitzonderlijke bekwaamheid uw opleiding heeft gevolgd en afgesloten, wordt dit op het getuigschrift vermeld met de woorden Cum laude (Met lof) of Summa cum laude (Met de hoogste lof).

De criteria die gelden voor de afgifte van judicia (cum laude en summa cum laude) staan beschreven in het document Centraal kader voor de Commissie voor de examens. Meer informatie hierover staat op onze website bij tentamen en examens.

www.ou.nl/documenten

Studiefaciliteiten

Naast het (digitale) studiemateriaal, de inhoudelijke studiebegeleiding en begeleidingsbijeenkomsten heeft de Open Universiteit faciliteiten ontwikkeld om een zelfstandige afstandstudie te ondersteunen. Wanneer u bent ingeschreven als student krijgt u de beschikking over toegang tot een aantal digitale voorzieningen. Als student kunt u bij 'mijn-OU' uw persoonlijke gegevens en studievoortgang bekijken en beheren. Daarnaast zijn er veel voorzieningen die uw studie effectief en succesvol kunnen maken. Deze zijn bereikbaar via Studieplaza. U wordt regelmatig op de hoogte gehouden van nieuwsfeiten in een wekelijkse nieuwsbrief.

mijnOU

Via mijnOU heeft u toegang tot een groot aantal diensten. U krijgt toegang tot uw digitale leeromgeving, u kunt zich online aanmelden voor tentamens, uw studiepad bekijken, de Studieplanner raadplegen en inschrijven voor cursussen.

Ook heeft u toegang tot de digitale bibliotheek en de ICT-winkel SURFspot. U logt in met uw studentnummer als gebruikersnaam en het wachtwoord dat u zelf heeft bedacht bij uw registratie voor mijnOU.

Digitale leeromgeving

Als student heeft u toegang tot de digitale leeromgeving van de Open Universiteit. Vanaf 1 september 2017 is dit de leeromgeving yOULearn. De leeromgeving Studienet is in het studiejaar 2017/2018 alleen nog beschikbaar voor cursussen waarvoor vóór 1 september 2017 is ingeschreven. In beide leeromgevingen vindt u uw cursus(sen), studietaken, discussiegroepen en aanvullende informatie over en vanuit uw faculteit(en). Het is mogelijk om bestanden te plaatsen op uw eigen persoonlijke virtuele harde schijf en die vervolgens te delen met anderen. Via de leeromgeving kunt u gemakkelijk in contact komen met medestudenten en docenten, en online informatie uitwisselen of discussiëren over lesstof.

www.ou.nl/mijnou

Studiepad

Als u bezig bent met een opleiding, worden uw studievorderingen bijgehouden in het Studieresultatensysteem (SRS). U kunt uw eigen studiepad volgen en een overzicht zien van het afgelegde, het lopende en het resterende studiepad. Wilt u graag een volgende cursus starten? Dan kunt u zich via uw studiepad hiervoor aanmelden, uw persoonlijke gegevens zijn dan al ingevuld.

www.ou.nl/studiepad

Bibliotheken

Als OU-student heeft u rechtstreeks toegang tot een digitale bibliotheek met belangrijke informatiebestanden en/of zoeksystemen voor wetenschappelijke tijdschriften en artikelen. Handig zijn Google wetenschap en Worldcat. Verder kunt u kosteloos lid van een universiteitsbibliotheek of betalend lid van de Koninklijke Bibliotheek worden wanneer u boeken wilt lenen of artikelen wilt bestellen die niet in de eigen digitale bibliotheek te downloaden zijn. Inloggen in de bibliotheek kan via mijnOU.

www.ou.nl/mijnou

Academia en SURFspot

De Open Universiteit is aangesloten op SURFconext, waardoor u als student gebruik kunt maken van de mediabibliotheek Academia en ook producten met korting kunt bestellen via SURFspot. Het Academia-materiaal bevat een enorme collectie aan beeld- en geluidmateriaal over de Nederlandse geschiedenis, de medische wereld, mediageschiedenis, politiek en recht, natuur en milieu en zelfs over entertainment en curiosa. Er zijn polygoonjournaals, amateurfilms, programma's van de publieke omroep, radiofragmenten, foto's en artikelen te vinden.

www.ou.nl/mijnou

Studiecoach

Studiecoach is de website van de OU waar u thema's, items, tips en suggesties vindt om uw studievaardigheden te verbeteren. Daar vindt u de online trainingen en workshops die de Open Universiteit voor studenten organiseert. De opzet van 'Studiecoach' is dynamisch en eigentijds. Via video's, tekst, animaties, zelftests, tools en workshops wordt u virtueel geholpen bij het studeren. Maar u kunt er natuurlijk ook voor kiezen om een avond naar het studiecentrum te komen om aan een workshop deel te nemen. Studiecoach is onderverdeeld in twee hoofditems: Online Coach en Workshops.

www.ou.nl/mijnou

Endnote

Studenten van de Open Universiteit kunnen gratis het bibliografisch programma Endnote downloaden. Dit is een softwarepakket voor het opslaan van bibliografische gegevens. Hiermee downloadt u eenvoudig literatuurverwijzingen van websites van uitgeverijen en bibliotheken uit binnen- en buitenland. Daarnaast kunt u met deze programma's zoeken in bibliotheekdatabases. Zo kunt u zelf een database aanmaken van literatuurverwijzingen om die te gebruiken in uw afstudeeronderzoek, tijdschriftartikelen, boeken en andere publicaties. Deze database kunt u ook via de cloud delen met andere studenten. Ook kunt u databases van anderen importeren en daarna uitbouwen met door u gevonden referenties of uw eigen referentie(s).

U kunt het programma Endnote één maand nadat u bent ingeschreven downloaden. Op Studiecoach staat een instructiefilm over Endnote.

Online trainingen

Op het tab Online trainingen vindt u tips en suggesties om uw kwaliteiten en vaardigheden te verbeteren. Experts vertellen via video hoe u bepaalde problemen of studieobstakels kunt overwinnen. Ze geven advies over onderwerpen, zoals timemanagement, mindmappen, academisch schrijven, presenteren en het zoeken naar wetenschappelijke informatie.

Workshops

Er worden workshops aangeboden over allerlei studietheema's die het studeren gemakkelijker moeten maken. Zo kunt u workshops bijwonen over timemanagement, mindmappen, presenteren, schrijven, en nog veel meer. Alle workshops worden gegeven in één van de studiecentra. Ook worden er excursies georganiseerd naar musea, tentoonstellingen, steden en andere bezienswaardigheden.

Studenten-nieuwsbrief

Iedere week krijgt u als student van de Open Universiteit een nieuwsbrief in uw e-mail. Via deze nieuwsbrief wordt u op de hoogte gehouden van wijzigingen in het programma of de begeleidingsbijeenkomsten van de opleidingen. U krijgt ook datawijzigingen van tentamenbijeenkomsten via de nieuwsbrief door.

Verder wordt u geïnformeerd over allerlei ander studienieuws binnen en buiten de OU en attenderen wij u op bijeenkomsten en workshops in de studiecentra.

Studiecentra

De Open Universiteit heeft studiecentra verspreid over Nederland en Vlaanderen. U ontmoet hier medestudenten en docenten en u kunt hier terecht voor studiebegeleiding en -advies en voor activiteiten ten behoeve van de academische vorming. Verder is het studiecentrum de locatie waar u het tentamen aflegt. Voor meer informatie en de openingstijden kunt u terecht op de website.

www.ou.nl/studiecentra

Studentengremia

Studentenraad

De Studentenraad (SR) is de officiële vertegenwoordiging van alle studenten waar het gaat om de medezeggenschap. De SR bestaat uit negen student-leden en kent een zittingsperiode van twee jaar. De formele gesprekspartner van de SR is het College van bestuur, doorgaans de rector magnificus. Maar de SR praat ook, informerend of toetsend, met decanen en de Raad van toezicht. De formele inspraak van de SR is wettelijk vastgelegd in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). Concreet houdt dit in het uitbrengen van (gevraagd of ongevraagd) advies over onderwerpen zoals het collegegeld, de elektronische leeromgeving, het onderwijsmodel of de naamsbekendheid. Een zwaardere bevoegdheid is het instemmingsrecht dat de SR, binnen de zogeheten Gezamenlijke vergadering (GV), deelt met de Ondernemingsraad. Dit betreft het instellingsplan, de kwaliteitszorg en het bestuurs- en beheersreglement. Waar de zogeheten Facultaire opleidingscommissies adviesrecht hebben inzake de Onderwijs- en examenregeling (OER), heeft de GV instemmingsrecht inzake de meer overkoepelende onderdelen van die OER – denk aan tentaminering, studievoortgang en begeleiding. De SR vertegenwoordigt zowel Nederlandse als Vlaamse studentenbelangen. De maandelijkse vergaderingen kunt u als toehoorder bijwonen. Aanmelden op E studentenraad@ou.nl (T 045 - 576 27 37 / 045 - 576 22 15).

(Bijna) alumnus?

Als u de eindstreep van uw studie bijna of al eerder heeft bereikt, betekent dat niet dat het contact met de Open Universiteit komt te vervallen. Als alumnus bent u graag gezien, u bent tenslotte ambassadeur van onze universiteit doordat u uit eigen ervaring goed zicht heeft op de ontwikkeling van de vraag naar opleidingen, scholing en trainingen. Daarom bent u van harte welkom op onze studiedagen, symposia en academische zittingen. Bent u lid van de alumnivereniging, dan kunt u contact onderhouden met andere afgestudeerden. Ook is het mogelijk informatie te ontvangen over promoties en promotieonderzoek en kunt u bovendien cursussen bestellen (zonder tentamenrechten) tegen een gereduceerd tarief. De vereniging organiseert geregeld lezingen, excursies en bedrijfsbezoeken.

www.ou.nl/alumni

Studievereniging TouW

TouW is de studievereniging voor en door studenten Informatica en informatiekunde van de Open Universiteit. De vereniging organiseert regelmatig symposia en andere bijeenkomsten. TouW heeft zich de volgende doelen gesteld:

- het bevorderen van contacten tussen studenten Informatica en informatiekunde door het organiseren van bijeenkomsten en verspreiden van verenigingsnieuws in gedrukte of elektronische vorm
- het bieden van gelegenheid aan studenten Informatica en informatiekunde tot verbreding of verdieping van hun studie door lezingen, discussies en excursies te organiseren
- het functioneren als aanspreekpunt voor studenten Informatica en informatiekunde en docenten
- het behartigen van belangen van studenten Informatica en informatiekunde door zitting te hebben in organen van de faculteit Management, Science & Technology
- het aanknopen van contacten met soortgelijke verenigingen binnen en buiten de Open Universiteit. Het lidmaatschap van TouW kost voor een kalenderjaar € 12,50. Leden kunnen gratis deelnemen aan de TouW-dagen die zo'n twee keer per jaar georganiseerd worden. Ook geldt een korting op deelname aan het symposium dat jaarlijks door TouW georganiseerd wordt in samenwerking met de faculteit.

U kunt lid worden door overmaking van dit bedrag op IBAN-rekeningnummer NL09 INGB 0002 9861 97 ten name van TouW te Eindhoven. Bij de overschrijving graag uw studentnummer (of 'begunstigen') vermelden, en uw adres. TouW ontvangt bovendien graag uw naam- en adresgegevens op info@studieverenigingtouw.nl.

www.studieverenigingtouw.nl

Procedures en regelgeving

OER en Uitvoeringsregelingen

In de Onderwijs- en examenregeling (OER) staan het onderwijsprogramma en de rechten en plichten van de student beschreven. Onderdeel van de OER zijn de Uitvoeringsregelingen waarin voor elke opleiding specifieke bepalingen zijn opgenomen. Deze regelingen kunt u downloaden van de website(s) in uw elektronische leeromgeving.

www.ou.nl/documenten

Getuigschriften

De Open Universiteit verstrekt de volgende getuigschriften: een propedeuse-, een wo-bachelor- en een wo-mastergetuigschrift. Daarnaast geeft de OU dossierverklaringen af.

www.ou.nl/getuigschrift

Compensatorische regeling

Studenten die een propedeuse- of bachelorgetuigschrift aanvragen, kunnen gebruikmaken van een compensatorische regeling. De algemene regeling is vastgelegd in de Nadere regels inrichting tentamen en examen 2016-2017.

Beroepsprocedure

Bij het College van beroep voor de examens kan binnen zes weken (administratief) beroep worden ingesteld tegen onder andere beslissingen van de Commissie voor de examens of een examinator. Voorbeelden van een beslissing zijn: een individuele tentamenuitslag, een vrijstellingsbeslissing of een toelatingsbeslissing tot een wo-masteropleiding.

Bezwaarprocedure

Bezwaar kan gemaakt worden tegen een besluit, genomen door of namens het College van bestuur, waartegen geen (administratief) beroep mogelijk is. Deze besluiten kunnen betrekking hebben op bijvoorbeeld: de inschrijving, het cursusgeld.

Klachtencommissie

Voor klachten, waarvoor u geen beroep of bezwaar kunt aantekenen, bijvoorbeeld over de dienstverlening of de wijze waarop u bent behandeld, kunt u terecht bij de Klachtencommissie. Meld uw klacht eerst bij Service en informatie. Wordt uw klacht daar niet naar tevredenheid verholpen, dan kunt u schriftelijk een formele klacht indienen. Uitgebreide informatie rondom de Nadere regels inrichting tentamen, Beroep, Bezwaar en Klachten kunt u vinden op de website. Ook kunt u daar de benodigde formulieren downloaden.

www.ou.nl/procedures

Vertrouwenspersonen ongewenst gedrag

De Open Universiteit heeft vertrouwenspersonen aangesteld die kennis hebben van de organisatie en de problemen die zich daarin kunnen voordoen. Als u hulp nodig heeft bij het oplossen van een probleem van ongewenst gedrag tijdens de studie, kunt u contact opnemen met een van de vertrouwenspersonen via Vertrouwenspersonen.OngewensteOmgang@ou.nl. Kijk op onze website voor meer informatie.

www.ou.nl/vertrouwenspersonen

Alle bovenstaande informatie is ook verkrijgbaar in de studiecentra of telefonisch aan te vragen bij de afdeling Service en informatie T +31 (0)45 - 576 28 88

Service en informatie

Heeft u vragen over uw studie of wilt u informatie over het dichtstbijzijnde studiecentrum?

Neem dan contact op met een van onze medewerkers of kijk op de website voor onze bereikbaarheid.

T +31 (0)45 - 576 2888

www.ou.nl/directcontact

www.ou.nl/studiecentra

Colofon

Open Universiteit
Faculteit Management, Science & Technology

Valkenburgerweg 177
6419 AT Heerlen - NL

Postbus 2960
6401 DL Heerlen - NL

Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

versie 2, mei 2017

Overige wetenschapsgebieden van de Open Universiteit

psychologie

rechtswetenschappen

cultuurwetenschappen

management

onderwijswetenschappen

natuurwetenschappen